

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM ZA 2022 ROK

SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE,
MARZEC 2023 ROKU

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
2.	Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim na rzecz obywateli Ukrainy przybywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.	6
2.1.	Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim na rzecz obywateli Ukrainy	6
2.2.	Świadczenia dla obywateli Ukrainy przybywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.....	7
3.	Dodatki dla gospodarstw domowych wypłacane w 2022 roku.....	9
3.1.	Dodatek osłonowy	9
3.2.	Dodatek węglowy.....	10
3.3.	Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania innych źródeł ciepła.....	13
3.4.	Dodatek elektryczny	15
3.5.	Refundacja podatku VAT	16
4.	Charakterystyka zadań z zakresu pomocy i integracji społecznej	17
4.1.	Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy.....	17
4.2.	Wybrane świadczenia pomocy społecznej, w tym praca socjalna	19
4.3.	Działania na rzecz aktywności i integracji społecznej seniorów	22
4.4.	Pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2020	25
5.	Aktywna polityka społeczna	26
5.1.	Projekt „Program Aktywizacji Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim”	26
5.2.	Projekt „Program Aktywizacja i Integracja - Nowy Start 2” w ramach PAL”	27
Pikniki rodzinne zrealizowane w ramach projektu:		27
Wycieczki realizowane w ramach projektu:		28
5.3.	Projekt „OTWÓRZ OCZY – NIE DAJ SIĘ PRZEMOCY W GMINIE SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE!!! – CZĘŚĆ 4”	28
5.4.	Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022	29
5.5.	Opieka wytchnieniowa.....	29
5.6.	Klub Integracji Społecznej	30
5.7.	Kujawsko-Pomorska Teleopieka.....	31
5.8.	Projekt „Centrum Aktywności Rodziny Droga do integracji – współpraca ze Stowarzyszeniem „Dorośli - Dzieciom” - partnerstwo	32
6.	Prace społecznie użyteczne.....	33
7.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 .	33
7.1.	Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim w 2022 roku.....	33

7.2.	Finansowanie bieżącej działalności Świetlicy Terapeutycznej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (m.in. zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia opiekuńcze)	34
7.3.	Działania profilaktyczne Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim w 2022... roku	34
7.4.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób współuzależnionych w 2022 roku	34
7.5.	Warsztaty „Dzieci z problemem FAS - dzieci z płodowym zespołem alkoholowym” w 2022 roku	35
7.6.	Wypoczynek dzieci, działania profilaktyczne w 2022 roku.....	35
7.7.	Obóz socjoterapeutyczny dla wychowanków Świetlicy Terapeutycznej „Jesteśmy razem – zajęcia socjoterapeutyczne na obozie terapeutycznym” Funka 2022 r.....	36
7.8.	Szkolenia dla członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim, członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz osób zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2022 roku	36
7.9.	Kujawsko – Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Osób Doznających Przemocy Domowej w 2022 roku.....	37
7.10.	Punkt Interwencji Kryzysowej w Sępólnie Krajeńskim w 2022 roku.....	38
8.	Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024	39
9.	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2021-2024	42
10.	Zespół Interdyscyplinarny	43
11.	Karta Dużej Rodziny	45
12.	Mieszkania chronione treningowe	45
13.	Realizacja zadań z zakresu finansowego wsparcia rodziny z dziećmi .	46
13.1.	Finansowanie świadczeń rodzinnych.....	46
13.2.	Rodzaje świadczeń	47
13.3.	Fundusz alimentacyjny.....	52
13.4.	Świadczenie wychowawcze	52
13.5.	Program Czyste Powietrze	53
13.6.	Dodatki mieszkaniowe	53
13.7.	Dodatek energetyczny	53
14.	Organizacja pracy i kadra	54
14.1.	Organizacja pracy.....	54
14.2.	Zasoby kadrowe.....	54
15.	Budżet OPS	56
15.1.	Zadania własne i zlecone Gminy realizowane przez Ośrodek	59
15.2.	Dochody realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim	59
15.3.	Pozabudżetowe źródła finansowania polityki społecznej	60
15.4.	Postępowania w ramach ustawy PZP	61
15.5.	Skargi i wnioski.....	62
15.6.	Kontrole	62

16.	Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z instytucjami zewnętrznymi	63
17.	Potrzeby i plany Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie świadczenia pomocy na rzecz mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie na rok 2023	65
17.1.	Potrzeby	65
17.2.	Plany.....	66

1. Wprowadzenie

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskiej przedstawia sprawozdanie z działań realizowanych na przestrzeni 2022 roku. Niniejszy dokument obrazuje wielość zadań i przedsięwzięć realizowanych przez tutejszą jednostkę.

Od pierwszych chwil wojny w Ukrainie pomoc potrzebującym niosły społeczności lokalne, nie zważając na to, czy w świetle obowiązujących przepisów jest to ich zadanie. Nie inaczej było na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. Ośrodek Pomocy Społecznej wdrożył szereg rozwiązań mających na celu kompleksową obsługę uchodźców. Możliwość udzielania takiej pomocy usankcjonowała specustawa, która weszła w życie z mocą wsteczną, dzięki czemu zalegalizowano pomoc udzielaną Ukraińcom od pierwszego dnia wojny w Ukrainie.

Należy nadmienić, iż 2022 rok był również ogromnym wyzwaniem pod względem wielkości zadań zleconych na organy administracji samorządowej, takich jak weryfikacja i wypłata dodatków węglowych, dodatków z tytułu wykorzystywania innych źródeł ciepła czy dodatków elektrycznych.

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy. Usługi społeczne w gminie Sępólno Krajeńskie przyczyniają się do zwalczania dyskryminacji, zapewnienia równości płci, poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

Sprawnie realizowano liczne i zróżnicowane zadania z zakresu pomocy społecznej między innymi poprzez doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia potrzebujących osób i rodzin oraz zintegrowanie ich ze środowiskiem. Do zadań pomocy społecznej należy przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwój i prowadzenie niezbędnej infrastruktury socjalnej czy rozwijanie nowych form pomocy.

Podobnie jak w latach poprzednich, Ośrodek może się pochwalić wysokim poziomem absorpcji środków zewnętrznych, zwłaszcza unijnych. Taka strategia pozwala znacząco uzupełnić ofertę własną gminy i wzbogacić funkcjonujące na terenie miasta systemy wsparcia mieszkańców. Zwraca uwagę skala aktywności Ośrodka, liczba przedsięwzięć, programów i projektów nakierowanych na wzmocnienie oferty pomocowej.

Rekomendując Państwu niniejsze sprawozdanie zapewniamy, że nasz Ośrodek systematycznie wdraża innowacyjność lokalnego oparcia społecznego mając na uwadze bezpieczeństwo oraz niezbędne wsparcie mieszkańcom gminy Sępólno Krajeńskie. Dzisiejsza złożona sytuacja społeczna spowodowana takimi czynnikami jak wojna rosyjsko – ukraińska i napływ uchodźców oraz pandemia czy izolacja wprost wpisują się w definicję sytuacji kryzysowej. Stąd przed pracownikami pomocy społecznej stoi potrzeba bieżącej realizacji zadań w warunkach „specjalnych” oraz podejmowanie ról interwencyjnych.

Należy zaznaczyć, iż wzmocnienie i poszerzenie oferty pomocowej Ośrodka możliwe było dzięki szerokiej i ścisłej współpracy z wieloma podmiotami. W tym gronie znalazły

się zarówno instytucje jak i organizacje pozarządowe. Za wszelką współpracę i pomoc bardzo dziękujemy.

*Dyrektor i Pracownicy
Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim*

2. Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim na rzecz obywateli Ukrainy przybywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

2.1. Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim na rzecz obywateli Ukrainy

---

Inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczęła się 24 lutego 2022 roku. W czwartek rano rosyjskie wojska przekroczyły granice Ukrainy i zaczęły przeć w głąb jej terytorium. Ukraińcy uciekali na zachód, między innymi na terytorium Polski. Ośrodek Pomocy Społecznej wdrożył szereg rozwiązań mających na celu kompleksową obsługę osób przybywających z Ukrainy. Wszyscy zostali zakwaterowani w kwaterach prywatnych dzięki gościnności mieszkańców lub w miejscach przygotowanych przez gminę.

Podzielono pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim na dwuosobowe zespoły, których zadaniem było prowadzenie całodobowego dyżuru. Do obowiązków poszczególnych zespołów należało przede wszystkim rejestracja pobytu, pomoc w uzyskaniu nr PESEL, umówienie konsultacji lekarskich, dostarczeniu niezbędnej odzieży i środków higieny osobistej, itp.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim w ramach działań zespołu do spraw usług zorganizował dla uchodźców między innymi:

- **naukę języka polskiego** we współpracy z Panią Marią Kryger (wolontariat),
- **spotkania w ramach grup samopomocowych**, które miały na celu chociaż w minimalnym stopniu dać uczestnikom przebywającym na terenie naszej gminy namiastkę normalnego i spokojnego życia jakie prowadzili przed wybuchem wojny,
- **współpracę z Warsztatami Terapii Zajęciowej** w Sępólnie Krajeńskim, które udostępniły swoje pracownie, gdzie uchodźcy z Ukrainy mieli możliwość działania w grupie, uczestniczenia w zajęciach kulinarnych, rękodzielniczych,
- **wsparcie wolontariuszy** z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Sępólnie Krajeńskim pod czujnym okiem Pani Izabeli Smuniewskiej.

Zorganizowane wsparcie w formie warsztatów edukacyjno-integracyjnych dla dorosłych o charakterze rękodzielniczym z elementami języka polskiego – to znakomita forma na doskonalenie sprawności manualnych, uczenia się różnych technik plastycznych oraz rozwijania umiejętności działania w grupie. Wspólne działania i nauka dały możliwość wykonania autorskiej pracy wg własnego upodobania, aranżacji i wizji przez co wzmocniły ich pewność siebie.

Zajęcia sportowo-rekreacyjno-animacyjne skierowane dla dzieci i dorosłych z elementami nauki języka polskiego miały stworzyć przestrzeń do zabawy i rozwoju. W ich trakcie dzieci wraz z opiekunami mogli spędzić czas, rozwijać uzdolnienia, wziąć udział w kreatywnych spotkaniach i warsztatach ułatwiających adaptację w miejscu aktualnego przebywania na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. Miało to pozwolić choć na chwilę zapomnieć im o tragedii jaka ich dotknęła, ukoić strach oraz złagodzić tęsknotę za rodziną, która została na Ukrainie.

Z zajęć skorzystało około 75 osób. Z dnia na dzień wzrastało zainteresowanie wśród uchodźców z Ukrainy uczestnictwem w powyższych formach wsparcia. Wszystkie planowane zajęcia miały na celu integrację oraz zacieśnienie więzi poprzez wspólne przebywanie i wzajemne wspieranie się.

2.2. Świadczenia dla obywateli Ukrainy przybywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

- **Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę**

Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe przysługujące Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy jest wypłacane zgodnie z art. 31 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022 r.

- ✓ ilość uprawnionych rodzin: **174**,
- ✓ liczba złożonych wniosków: **290**,
- ✓ liczba wypłaconych świadczeń: **346**,
- ✓ wypłacono świadczenia na kwotę: **103 800,00 zł.**

• **Świadczenie pieniężne za zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, tzw. 40 zł**

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni, od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Początkowo okres wsparcia wynosił 60 dni, ale w konsekwencji nowelizacji specustawy z 27 kwietnia 2022 r. wydłużono ten okres do 120 dni. Dodano też kolejny warunek - posiadanie numeru PESEL przez obywatela Ukrainy.

W ostatnich zmianach, które weszły w życie 25 czerwca 2022 r., wprowadzono możliwość wydłużenia okresu pobierania świadczenia ponad 120 dni, ale wyłącznie w wymienionych w rozporządzeniu sytuacjach.

Zatem gmina może przychylić się do wniosku o przedłużenie okresu wypłaty świadczenia w sytuacji gdy obywatel Ukrainy m. in.:

- posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności zarówno wydane w Polsce jak i w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności (I i II stopień niepełnosprawności),
- jest kobietą w ciąży,
- wychowuje dziecko do ukończenia 12 miesiąca życia,
- samotnie sprawuje opiekę nad trojgiem i więcej dzieci,
- jest osobą, która ukończyła 60 rok życia (kobieta) albo 65 rok życia (mężczyzna).

Schemat obowiązujących terminów na złożenie wniosku o świadczenie

OKRES ZAKWATEROWANIA	TERMIN NA ZŁOŻENIE WNIOSKU
do 29 kwietnia (obywatele Ukrainy nie posiadają numeru PESEL)	do 15 lipca 2022 r.
do 30 czerwca	do 31 lipca 2022 r.
od 1 lipca	miesiąc od ostatniego dnia zakwaterowania obywatela

- ✓ Liczba złożonych wniosków: 144
- ✓ Liczba obywateli Ukrainy, która skorzystała z pomocy osób prywatnych: 211
- ✓ kwota wypłacona osobom udzielającym wsparcie w postaci zakwaterowania i wyżywienia w wysokości 40 zł za dzień pobytu: 844.360,00 zł.

- **Świadczenia z ustawy o pomocy społecznej dla obywateli Ukrainy**

Przepisy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wskazują, że obywatelom Ukrainy, których pobyt uznawany jest w Polsce za legalny (tj. obywatel tego państwa, który wjechał na terytorium RP w okresie od 24 lutego br. i deklaruje chęć pobytu w RP oraz dziecko urodzone przez matkę, która w tymże trybie przebywa na terenie naszego kraju) oraz posiadającym numer PESEL mogą być przyznane świadczenia pieniężne i niepieniężne z ustawy o pomocy społecznej.

- **Zapewnienie posiłku dzieciom i młodzieży**

Zasiłek celowy na zapewnienie wyżywienia dzieciom w szkole/przedszkolu Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i przybywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

- ✓ z pomocy w formie zasiłku celowego na wyżywienie dzieci w szkole/przedszkolu skorzystało: 77 dzieci,
- ✓ wydatkowano kwotę: 28 044,00 zł.

- **Zasiłki okresowe**

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

- ✓ z pomocy w formie zasiłku okresowego skorzystała: jedna rodzina (2 osoby w rodzinie),
- ✓ wydatkowano kwotę: 3 000,00 zł.

3. Dodatki dla gospodarstw domowych wypłacane w 2022 roku

3.1. Dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy stanowił kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Przysługiwał on gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały **2100 zł** w gospodarstwie jednoosobowym lub **1500 zł** na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Dodatek osłonowy wynosił rocznie:

- ✓ jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzymało **400 zł lub 500 zł**, przy założeniu, że jej dochód nie przekroczył **2100 złotych**,
- ✓ gospodarstwo 2-3 osobowe otrzymało **600 zł lub 750 zł**, przy założeniu, że dochód nie przekroczył **1500 złotych miesięcznie na osobę**,
- ✓ gospodarstwo 4-5 osobowe otrzymało **850 zł lub 1062,50 zł**, przy założeniu, że dochód nie przekroczył **1500 złotych miesięcznie na osobę**,
- ✓ gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzymało **1150 zł lub 1437,50 zł**, przy założeniu, że dochód nie przekroczył **1500 złotych miesięcznie na osobę**.

Podwyższenie kwoty dofinansowania było uzależnione od źródła ogrzewania – wyższa kwota dodatku przysługiwała w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania w gospodarstwie domowym był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węgl pochodnymi, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała tzw. „zasada złotówka za złotówkę”. Oznaczało to, że dodatek ten był przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia, jednakże minimalna kwota należnego dodatku osłonowego wynosiła 20 zł.

Dochód brany pod uwagę przy ustalaniu prawa do dodatku osłonowego:

- dla wniosków złożonych **od 1 stycznia 2022 r. do 31 lipca 2022 r.** – uwzględniało się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w **2020 r.**,
  - dla wniosków złożonych **od 1 sierpnia 2022 r. do 31 października 2022 r.** – uwzględniało się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w **2021 r.**
-
- ✓ liczba złożonych wniosków: **2.354**
  - ✓ liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy: **2.164**
  - ✓ kwota wypłaconych dodatków osłonowych: **1.426.399,56 zł**

3.2. **Dodatek węglowy**

Dodatek węglowy w wysokości 3.000 zł zasiliał budżety gospodarstw domowych, których źródłem ogrzewania był węgiel lub paliwa węgl pochodne.

Dodatek węglowy przysługiwał gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny,

piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85 proc. węgla kamiennego.

Przez gospodarstwo domowe rozumiano osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, dodatek ten przyznawany był wnioskodawcy, który złożył taki wniosek jako pierwszy.

Pierwsza nowelizacja dodatku węglowego weszła w życie z dniem 20 września 2022 r. Zmiana obowiązywała również względem wniosków o dodatek węglowy złożonych przed aktualizacją ustawy.

Po nowelizacji ustawy dofinansowanie to miały otrzymać gospodarstwa domowe w myśl zasady „jeden dodatek węglowy na jeden adres”. Oznaczało to, że według nowych kryteriów wszystkim gospodarstwom domowym zamieszkującym pod tym samym adresem przysługuje tylko jeden dodatek węglowy.

W pierwotnej wersji obowiązywała zasada jednego dodatku do węgla na jedno gospodarstwo domowe. Zgodnie z przedstawioną przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska interpretacją ustawy po jej wejściu w życie, dofinansowanie to miało być wypłacane na każde odrębne gospodarstwo domowe, niezależnie od tego, czy zamieszkuje ono w jednym budynku pod tym samym adresem z innym gospodarstwem domowym. Jednak w wyniku nadużyć w postaci mnożenia liczby odrębnych gospodarstw domowych w tym samym budynku podjęto decyzję o doprecyzowaniu tego zapisu w ustawie.

Sejm 27 października 2022 r. po raz kolejny zmienił warunki przyznawania dodatku węglowego. Po ostatniej nowelizacji ustawy o dodatku węglowym z 15 września 2022 r. zaostrzającej przepisy, dodatku węglowego pozbawione zostały gospodarstwa domowe żyjące pod jednym adresem, ale mające dwa różne źródła ogrzewania, osobne wejścia do domu, gospodarujące osobno.

Gmina miała obowiązek zweryfikować, czy rodziny pod jednym dachem otrzymają kilka dodatków. Do tej pory w przypadku, gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego złożyło więcej niż jednego gospodarstwo domowe zamieszkujejące pod tym samym adresem, to dodatek węglowy był wypłacany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Zgodnie ze znnowelizowanymi przepisami dodatek węglowy przysługiwał w przypadku, gdy:

- ✓ pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe i w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. nie jest możliwe ustalenie odrębnego adresu miejsca zamieszkania dla poszczególnych gospodarstw domowych zamieszkujących pod tym adresem w odrębnych lokalach, którego źródłem ogrzewania jest oddzielne lub współdzielone źródło ciepła.

Przesłanki do wypłaty dodatku węglowego w przypadku takich gospodarstw domowych ustalał wójt, burmistrz albo prezydent miasta decyzją administracyjną, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, z którego wynikało zamieszkiwanie pod jednym adresem w odrębnych lokalach kilku gospodarstw domowych oraz wykorzystywanie przez te gospodarstwa oddzielnego lub współdzielonego źródła ogrzewania.

Z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego sporządzano notatkę służbową. Nowelizacja określała również, iż w takich wypadkach wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonywał wpisu źródła ciepła do centralnej ewidencji emisyjności budynków, jeżeli źródło nie było wcześniej zgłoszone do tej ewidencji, bez konieczności składania odpowiedniej deklaracji.

Nowela przewidywała również, iż dodatek przysługiwał także dla tych, którzy nie wnioskowali o powyższe świadczenie.

Kolejna zmiana dotyczyła tych, którzy nie dokonali zgłoszenia do CEEB do dnia 11 sierpnia 2022 r., a w wyniku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego ustalono, że źródłem ogrzewania tego gospodarstwa jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe. Z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego sporządzano notatkę służbową. Wpis do CEEB dokonywano z urzędu bez konieczności składania odpowiedniej deklaracji.

Zmiany wprowadzone do ustawy wskazywały, że do postępowań w sprawie wypłaty dodatku węglowego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji ustawy, stosowano przepisy znowelizowane. Ci zaś, którzy otrzymali decyzje odmowne mogli złożyć ponownie wnioski o wypłatę tego dodatku.

Nowelizacja ustawy wydłużyła również termin, który gmina miała na wypłacanie środków do dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku, przy czym wnioski złożone po 30 października 2022 r., miały być wypłacone do dnia 30 grudnia 2022 r.

Nie zmieniono pozostałych terminów. Wniosek składano w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania do 30 listopada 2022 r. Można było to zrobić w postaci papierowej (w urzędzie) lub elektronicznie opatrując go podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

Odmowa przyznania dodatku węglowego, uchylene oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku węglowego, wymagały wydania decyzji administracyjnej. Należy wskazać, że od decyzji administracyjnej odmownej lub stwierdzającej nienależnie pobrane świadczenie przysługiwało prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (SKO), za pośrednictwem organu, który wydał decyzję, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji. **Do tutejszej jednostki w 2022 roku wpłynęło 7 odwołań, wszystkie z nich Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Bydgoszczy utrzymano w mocy.**

- ✓ liczba złożonych wniosków: **2.859**
- ✓ liczba przyznanych dodatków węglowych: **2283**

- ✓ kwota wypłaconych dodatków węglowych: 6.849.000,00 zł
- ✓ liczba decyzji odmownych: 302
- ✓ liczba wniosków pozostawionych bez rozpoznania: 274

3.3. Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania innych źródeł ciepła

Sejm 15 września 2022 r. uchwalił ustawę o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, która zaczęła obowiązywać od 20 września 2022 r. Nowy dodatek grzewczy otrzymały osoby ogrzewające swoje domy i mieszkania gazem LPG, peletem drzewnym, drewnem kawałkowym, olejem opałowym.

W pierwotnej wersji ustawy warunkiem koniecznym do uzyskania dodatku było potwierdzenie uzyskania wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków według stanu na dzień 11 sierpnia 2022 r.

Jednorazowy dodatek dla gospodarstw domowych wynosił:

- **3000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym albo inny rodzajem biomasy,
- **1000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane drewnem kawałkowym,
- **500 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,
- **2000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy.

Przez gospodarstwo domowe rozumiano osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Sejm 27 października 2022 r. zmienił warunki przyznawania dodatku. Gmina miała obowiązek zweryfikować, czy rodziny pod jednym dachem otrzymają kilka dodatków. Do tej pory w przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku złożyło więcej niż jednego gospodarstwo domowe zamieszkujejące pod tym samym adresem, to dodatek był wypłacany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami dodatek przysługuje w przypadku, gdy:

- ✓ pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe i w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. nie jest możliwe ustalenie odrębnego adresu miejsca zamieszkania dla poszczególnych gospodarstw

domowych zamieszkujących pod tym adresem w odrębnych lokalach, którego źródłem ogrzewania jest oddzielne lub współdzielone źródło ciepła.

Przesłanki do wypłaty dodatku w przypadku takich gospodarstw domowych ustalał wójt, burmistrz albo prezydent miasta decyzją administracyjną, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, z którego wynikało zamieszkiwanie pod jednym adresem w odrębnych lokalach kilku gospodarstw domowych oraz wykorzystywanie przez te gospodarstwa oddzielnego lub współdzielonego źródła ogrzewania.

Z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego sporządzano notatkę służbową. Nowelizacja określała również, iż w takich wypadkach wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonywał wpisu źródła ciepła do centralnej ewidencji emisyjności budynków, jeżeli źródło nie było wcześniej zgłoszone do tej ewidencji, bez konieczności składania odpowiedniej deklaracji.

Nowela przewidywała również, iż dodatek przysługiwał także dla tych, którzy nie wnioskowali o powyższe świadczenie.

Kolejna zmiana dotyczyła tych, którzy nie dokonali zgłoszenia do CEEB do dnia 11 sierpnia 2022 r., a w wyniku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego ustalono, że źródłem ogrzewania tego gospodarstwa jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe. Z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego sporządzano się notatkę służbową. Wpis do CEEB dokonywano z urzędu bez konieczności składania odpowiedniej deklaracji.

Zmiany wprowadzone do ustawy wskazywały, że do postępowań w sprawie wypłaty dodatku wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji ustawy, stosowano przepisy znowelizowane. Ci zaś, którzy otrzymali decyzje odmowne mogli złożyć ponownie wniosek o wypłatę tego dodatku.

Nowelizacja ustawy wydłużyła również termin, który gmina miała na wypłacanie środków do dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku, przy czym wnioski złożone po 30 października 2022 r., miały być wypłacone do dnia 30 grudnia 2022 r.

Nie zmieniono pozostałych terminów. Wiosek składano w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania do 30 listopada 2022 r. Można było to zrobić w postaci papierowej (w urzędzie) lub elektronicznie opatrując go podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

Odmowa przyznania dodatku, uchylene oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku, wymagały wydania decyzji administracyjnej. Należy wskazać, że od decyzji administracyjnej odmownej lub stwierdzającej nienależnie pobrane świadczenie przysługiwało prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (SKO), za pośrednictwem organu, który wydał decyzję, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Do tutejszej jednostki w 2022 roku nie wpłynęło żadne odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy.

- ✓ liczba złożonych wniosków: 593
- ✓ liczba przyznanych dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania innych źródeł ciepła: 532
- ✓ kwota wypłaconych dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania innych źródeł ciepła: 792.000,00 zł
- ✓ liczba decyzji odmownych: 61

3.4. Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny to kolejne świadczenie, które wprowadziła ustawa z 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

O dodatek w wysokości 1000 zł mogli wnioskować właściciele gospodarstw domowych, które w 2021 roku zużyły prąd na poziomie do 5 MWh, 1500 zł w przypadku zużycia powyżej 5 MWh.

Wniosek o wypłatę dodatku elektrycznego składano do 1 lutego 2023 r. **Dodatek ma być wypłacony do 31 marca 2023 roku.** Gmina Sępólno Krajeńskie na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie otrzymała decyzji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego w sprawie przyznanych środków na realizację zadania.

Dodatek do prądu przysługuje osobom, które ogrzewają gospodarstwa domowe prądem, czyli pompą ciepła, piecem akumulacyjnym, bojlerem. Przy czym muszą być one zgłoszone lub wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) i zaznaczone jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego.

Dodatek elektryczny otrzymają odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w rozumieniu art. 3 pkt 13b ustawy – Prawo energetyczne. Przez gospodarstwo domowe, rozumie się:

- ✓ osobę fizyczną samotnie zamieszkującą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe),
- ✓ osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe)

Dla dodatku nie ma znaczenia kto jest właścicielem lokalu. Uprawnioną osobą do otrzymania dodatku elektrycznego jest ta, która faktycznie dysponuje lokalem i prowadzi w nim swoje gospodarstwo domowe i ma podpisaną umowę z zakładem energetycznym.

Dodatku elektrycznego nie otrzymają gospodarstwa, które zainwestowały w fotowoltaikę. Wynika to z art. 27 ust. 2 ustawy, który normuje, że „W przypadku gdy gospodarstwo domowe zamieszkuje pod adresem zamieszkania, w którym jest wykorzystywana energia elektryczna pochodząca z mikroinstalacji, w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, która jest rozliczana zgodnie z zasadami określonymi w art. 4 tej ustawy, dodatek elektryczny nie przysługuje”. Takiego dodatku nie otrzymają też najemcy takiego budynku.

Dodatku elektrycznego nie otrzymają też gospodarstwa, które otrzymały informacje o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o dodatek węglowy lub do innych źródeł - do pelletu, oleju, gazu LPG i drewna kawałkowego.

- ✓ liczba złożonych wniosków: **42**
- ✓ kwota wypłaconych dodatków elektrycznych: **0,00 zł**
- ✓ liczba decyzji o umorzeniu postępowania: **4**

3.5. Refundacja podatku VAT

Kolejne zadanie, które Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim będzie realizował na przestrzeni 2023 roku zlecono w grudniu 2022 roku. Dodatek gazowy to refundacja podwyżki VAT za gaz, która została uchwalona w ustawie o szczególnej ochronie odbiorców paliw gazowych w 2023 roku. O taki dodatek mogą ubiegać się gospodarstwa domowe, które używają gazu (wyłączony jest gaz LPG) do celów grzewczych, czyli do ogrzewania domu. Dodatek gazowy nie należy się tym, którzy wykorzystują go np. do gotowania w kuchni lub do podgrzewania wody użytkowej.

Osoby ogrzewające domy i mieszkania gazem mogą w tym roku uzyskać zwrot podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. Trzeba pamiętać, że źródło ciepła musi być wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynku i trzeba spełnić kryterium dochodowe. O zwrot podatku może starać się osoba, której dane widnieją na rachunku.

Wnioskodawcą może być tylko członek gospodarstwa domowego, z którym została zawarta umowa na dostarczenie paliwa gazowego w gospodarstwie domowym, czyli osoba której dane wskazane są na fakturze. To wyklucza m.in. najemców nieruchomości, którzy nie są stronami umowy zakupu gazu.

Do wniosku trzeba dołączyć faktury dokumentujące dostarczenie paliw gazowych i dowody ich opłacenia. Dokumenty te są niezbędne do złożenia wniosku. Jeśli jest to niezbędne w danym przypadku trzeba też złożyć np. dokumenty zaświadczające o dochodzie, dowód zasądzenia alimentów, informacje o dochodach uzyskiwanych z gospodarstwa rolnego.

Wnioski można składać w dowolnym terminie, po otrzymaniu faktury VAT, do 29 lutego 2024 roku. Od 1 marca 2024 roku, wniosek może obejmować jedynie fakturę VAT otrzymaną w terminie do 30 dni poprzedzających złożenie wniosku.

Kolejnym ważnym warunkiem jest kryterium dochodowe. Zwrot przysługuje tym gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają:

- ✓ 2100 zł brutto w gospodarstwie jednoosobowym definiowanym jako: osoba fizyczna składająca wniosek o wypłatę refundacji podatku VAT samotnie zamieszkująca i gospodarująca
- ✓ 1500 zł brutto na osobę w gospodarstwie wieloosobowym definiowanym jako: osoba fizyczna składająca wniosek o wypłatę refundacji podatku VAT oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące.

W przypadku wniosku złożonego:

- ✓ od 1 stycznia do 31 lipca 2023 r. uwzględnia się dochody osiągnięte w 2021 roku,
- ✓ po 31 lipca 2023 r. dochody z 2022 r.

Refundacja podatku VAT z rachunku za gaz nie przysługuje osobom zamieszkującym w budynkach wielolokalowych, w przypadku których opłaty za gaz nalicza spółdzielnia. W tym przypadku poszczególni mieszkańcy nie mają faktury imiennej, nie są więc stroną umowy z sprzedawcą paliw gazowych.

4. Charakterystyka zadań z zakresu pomocy i integracji społecznej

---

4.1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy

Największym problemem wśród beneficjentów pomocy społecznej gminy Sępólno Krajeńskie jest długotrwała choroba i niepełnosprawność, które są głównymi przyczynami udzielania pomocy. Inne częste przyczyny korzystania z pomocy społecznej to bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm oraz przemoc w rodzinie i uzależnienia, które często towarzyszą innym czynnikom. Przyczyny otrzymywania pomocy społecznej są spowodowane wieloma czynnikami począwszy od tych niezależnych od beneficjentów, jak np. trudna sytuacja na rynku pracy, poprzez czynniki osobowościowe, jak brak prawidłowych wzorców u dzieci, a skończywszy na bezradności i swoistym uzależnieniu od systemu pomocy społecznej, kiedy osoby nie znają innego sposobu na życie. Eksperci nazywają to zjawisko dziedziczeniem biedy lub wyuczoną bezradnością. Jest to brak pozytywnych wzorców do naśladowania wśród dorosłych, którzy kreują w środowisku rodzinnym bierność, polegającą wręcz na wyrachowanej kalkulacji dochodu gospodarstwa. Rodzice preferują pozostać bezrobotni lub rezygnują z nisko płatnej pracy, ponieważ pieniądze otrzymane z pomocy społecznej zapewniają im większy dochód wraz z innymi dodatkami, np. posiłkami dla dzieci, wyprawkami szkolnymi itp. niż praca

zarobkowa. Niepokojące jest, iż gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej to gospodarstwa, których głównym dominującym źródłem dochodu jest praca zarobkowa co najmniej jednego członka rodziny. Fakt ten wskazuje, iż posiadanie zatrudnienia nie gwarantuje rodzinie środków wystarczających na zaspokojenie podstawowych potrzeb, a co za tym idzie na brak potrzeby wsparcia przez instytucje pomocy społecznej. Problem ten określany jest mianem „working poor” (tj. pracujący ubodzy). W dzisiejszych czasach problem wykluczenia społecznego lub zagrożenia wykluczeniem społecznym nie dotyczy jedynie osób bezrobotnych, ale również osób pracujących, gdyż podjęcie zatrudnienia nie prowadzi do wyrwania się z biedy.

W myśl ustawy o pomocy społecznej podstawowym warunkiem przyznania pomocy jest zaistnienie jednego z problemów określonych w ustawie, jak również w głównej mierze stanowi dochód rodziny w przeliczeniu na kryterium dochodowe. Od 1 stycznia 2022 r. obowiązują nowe, wyższe kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej. Próg dochodowy dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 776 zł. W przypadku rodzin wynosi 600 zł w przeliczeniu na jednego członka.

Tabela - Liczba środowisk objętych pomocą społeczną (według powodów)

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	w tym: na wsi	
Ubóstwo	161	81	321
Sieroctwo	1	1	3
Bezdomność	13	6	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa	31	12	155
Bezrobocie	224	117	560
Niepełnosprawność	224	87	459
Długotrwała choroba	311	119	620
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • rodziny niepełne • rodziny wielodzietne 	51	25	163
Przemoc w rodzinie	7	5	25
Alkoholizm	62	35	103
Narkomania	1	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	2	5
Zdarzenie losowe	4	4	16

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Świadczenia pieniężne przyznawane są z systemu pomocy społecznej pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową tj. bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności i innych wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnienie kryterium dochodowego. Realizację zadań pomocy społecznej dzieli się odpowiednio na zadania własne i zlecone, pochodzące z budżetu gminy i budżetu państwa.

Z danych zawartych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim wynika, że przyczyny korzystania z pomocy społecznej nie ulegają zmianie, nadal większość klientów pomocy społecznej korzysta ze świadczeń z powodu bezrobocia. Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa nie konkretyzuje tych sytuacji, jedynie w art. 7 wymienia najczęstsze powody ich powstawania. Okolicznościami generującymi trudności życiowe są w pierwszej kolejności: **długotrwała choroba (311), bezrobocie (224), niepełnosprawność (224), ubóstwo (161), alkoholizm (62), bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (51).**

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest wiodącym problemem społecznym, jakich doświadczają rodziny na terenie naszej gminy. Tutejszy Ośrodek obejmuje je wsparciem jakim jest usługa trzech **asystentów rodziny**. Ze względu na wielorakość problemów w stosunku do tych rodzin uruchamiane jest wsparcie profilaktyczne w zakresie poradnictwa pedagogicznego, psychologicznego, socjoterapeutycznego.

4.2. Wybrane świadczenia pomocy społecznej, w tym praca socjalna

Na rzecz pomocy świadczeniobiorcom z pomocy społecznej udzielana jest pomoc zarówno pieniężna (finansowa) jak i niepieniężna w postaci pomocy rzeczowej, czy w formie usług.

Tabela - Świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań własnych gminy w 2022 roku

L.p.	Rodzaj świadczenia	L. osób	L. świadczeń	Koszty (w zł)
1.	Schronienie	5	x	23 142,00
2.	Posiłki, w tym: dzieci i młodzież w szkołach	97	9708	94 123,00
3.	Usługi opiekuńcze	126	29873	493 346
4.	Sprawienie pogrzebu	0	0	0
5.	Inne zasiłki celowe i w naturze,	348	x	546 019,00

	w tym: zasiłki specjalne celowe			
6.	Praca socjalna	521	x	x

Tabela - Świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań zleconych gminie w 2022 roku

L.p.	Rodzaj świadczenia	L. osób	L. świadczeń	Koszty (w zł)
1.	Zasiłki stałe	41	384	203 731
2.	Zasiłki okresowe	107	550	186 716
3.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	12	1250	68176
4.	Zasiłek celowy na usuwanie skutków klęsk żywiołowych	2	3	26 733

Z analizy przedstawionych danych wynika, że najwięcej świadczeń wypłacono w postaci **zasiłku okresowego**, w związku z bezrobociem świadczeniobiorcy. **Zasiłek stały** jest świadczeniem obowiązkowym wspierającym osoby niezdolne do pracy z powodu niepełnosprawność.

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia, remontu mieszkania, opału i odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o Narodowym Funduszu Zdrowia może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zasiłek celowy może być przyznany również osobom i rodzinom, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego oraz osobom i rodzinom, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takich sytuacjach zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu (kryterium dochodowego) i może nie podlegać zwrotowi.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- ✓ specjalny zasiłek celowy, który nie podlega zwrotowi
- ✓ zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

Gmina Sępólno Krajeńskie realizowała zadania określone w ustawie o pomocy społecznej i strategiczne cele programu wieloletniego „**Posiłek w szkole i w domu**” na lata 2019–2023. Program składa się z trzech modułów. Pierwszy moduł to wsparcie i posiłek

adresowany do dzieci i młodzieży. Drugi to posiłek adresowany do osób starszych. Trzeci moduł zakłada doposażenie i poprawę standardu już działających stołówek (mających własną kuchnię i jadalnię) lub doposażenie tych, które nie działają tak, aby mogły zostać uruchomione lub stworzenie nowych, a także wsparcie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, czyli jadalni. Realizacja zadań programu pozwalała na skuteczne udzielenie pomocy w zapewnieniu zasiłku celowego w ramach programu oraz pomocy w formie gorącego posiłku. W ramach programu w roku 2022 z zasiłku celowego skorzystało 145 rodzin, w tym 339 osób w rodzinie, a z dożywiania 97 osób (66 dzieci) i wydanych zostało 9708 gorących posiłków.

Tabela - Najważniejsze działania administracyjne związane z udzieleniem mieszkańcom gminy pomocy w zakresie ustawy o pomocy społecznej w 2022 r.

Rodzaj podjętych działań	Ilość spraw
Praca socjalna ogółem	1590
Notatki służbowe	198
Uczestnictwo w rozprawach sądowych	28
Interwencje socjalne w stanach nagłych	15
Wnioski o udzielenie pomocy (zarejestrowane w POMOST)	1493
Rodzinne wywiady środowiskowe – łącznie	1829
Rodzinny wywiad środowiskowy – część IV	1528
Rodzinny wywiad środowiskowy – część I	289
Rodzinny wywiad środowiskowy – część VIII,IX (na rzecz św. rodzinnych)	54
Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzone przez terminale mobilne	1761
Rodzinny wywiad środowiskowy – część VII (zdarzenie losowe)	6
Wywiady z art. 103 (alimentacja)	82
Decyzje administracyjne – łącznie	2256
Decyzje przyznające różnorodne formy pomocy	1887
Decyzje administracyjne zmieniające zakres pomocy	240
Decyzje administracyjne odmawiające udzielenia pomocy	85
Decyzje administracyjne uchylające	11
Wygaśnięcie poprzedniej decyzji (zgon)	2
Umorzenie postępowania	28
Decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń	3
Odwołania od decyzji	0
Ilość postępowań w sprawie nienależnie pobranych świadczeń	3
Zaświadczenia dla świadczeniobiorców	40

Informacje/opinie o osobach/rodzinie do różnych podmiotów - łącznie	621
Informacje/opinie na wnioszek GKRPA	48
Informacje na wnioszek Policji, Prokuratury, Sądu, Komornika, PCPR, placówek opiekuńczo-wychowawczych, szpitali, zakładów karnych; Informacje dla różnych podmiotów ZUS, KRUS, UM, ZGK, itp.	573
Udział w Zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych organizowanych przez powiaty	49

4.3. Działania na rzecz aktywności i integracji społecznej seniorów

• Usługi opiekuńcze

W ostatnich latach znacząco wzrasta zapotrzebowanie na świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych, co spowodowane jest postępującym procesem starzenia się społeczeństwa. Oferowane wsparcie umożliwia seniorom jak najdłuższe prawidłowe funkcjonowanie w środowisku lokalnym. W 2022 roku pomocą w formie usług opiekuńczych objętych było **126** osób w tym **78** osób w ramach programu „Opieka 75+”. Od miesiąca stycznia do grudnia 2022 roku w tych rodzinach liczba przepracowanych godzin wyniosła – **29 873**.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych	84	95	98	111	121	126

W celu zwiększenia dostępności usług opiekuńczych Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim przystąpił w 2018 r. do rządowego **Programu „Opieka 75+”**. Program umożliwia wsparcie gmin w realizacji zadania własnego jakim jest świadczenie usług opiekuńczych, w wieku 75 lat i więcej oraz jest odpowiedzią na zauważalne i postępujące procesy demograficzne. W 2022 roku z tej formy pomocy korzystało **78 osób**. Liczba przepracowanych godzin wyniosła **17.975**. Otrzymana dotacja na realizację **programu „Opieka 75+”** w kwocie **239.625,00 zł i** została wykorzystana w **93,77 %**.

Pracę w formie usług opiekuńczych świadczyły 23 opiekunki środowiskowe.

- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze**

W 2022 r. ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 11 osób. Specjaliści w tych środowiskach przepracowali 1249 godzin.

- **Domy Pomocy Społecznej**

W 2022 roku w domach pomocy społecznej przebywało **30** osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Mieszkaniec domu ponosi opłatę za pobyt nie więcej niż 70% swojego dochodu. Gmina na dopłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej ten cel w 2022r. wydatkowała kwotę **1 071 111,78** zł.

W sądzie toczą się 2 sprawy o umieszczenie osób w domu pomocy społecznej bez ich zgody.

- **Projekt socjalny „Seniorze – wiek to tylko liczba!!!”**

Projekt socjalny pt. „**Seniorze – wiek to tylko liczba !!!**” realizowany był **od marca do lipca 2022 r.** Projekt skierowano do samotnych, starszych osób powyżej 60 roku życia nieaktywnych zawodowo zamieszkujących na terenie Gminy Sępólna Krajeńska.

W ramach działań seniorzy uczestniczyli w spotkaniach w KLUBIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ, w którym odbywały się cykliczne spotkania tematyczne mające na celu przeciwdziałanie izolacji społecznej osób starszych i niwelowaniu negatywnych skutków pandemii.

Spotkania te zapobiegały alienacji społecznej, umożliwiały przekazywanie umiejętności, wiedzy i doświadczenia. Integracja międzypokoleniowa pomagała osobom starszym przezwycięzać lęk egzystencjonalny - lęk przed pustką w życiu, gdyż wielu seniorów jest osobami samotnymi. Wspólne przebywanie zaspokajało potrzebę bycia użytecznym i potrzebnym. Seniorzy nie tylko integrowali się z innym ludźmi, ale równie prezentowali swoje umiejętności. Odbyło się 10 spotkań dla grup 20 - 30 osobowych kobiet i mężczyzn. W spotkaniach łącznie uczestniczyło **42** seniorów.

I spotkanie odbyło się: 30.03.2022 r. – „Budzimy się do życia z humorem!!!”

II spotkanie odbyło się 25.04.2022 r. – „Bezpłatne przesiewowe badanie słuchu”

III spotkanie odbyło się 11.05.2022r. – „Muzyczne spotkanie przy śpiewie”

IV spotkanie odbyło się 25.05.2022r. – „Siłownia pamięci – trening umysłu dla seniorów”

V spotkanie odbyło się 07.06.2022 r. – „Gimnastyka dla seniora”

VI spotkanie odbyło się 15.06.2022 r. – „Biesiada Integracyjna”

VII spotkanie odbyło się 22.06.2022 r. – „Spotkanie pod lipą”

VIII spotkanie odbyło się 29.06.2022 r. – „Relaks na trawie”

IX spotkanie odbyło się 06.07.2022 r. – „Poetyckie spotkanie na trawie”

X spotkanie odbyło się 13.07.2022 r. – „Spotkanie przy harcerskiej nucie”

- **Schronienie dla osób bezdomnych**

W związku z nałożonym na gminy obowiązkiem udzielania schronienia osobom bezdomnym tut. Ośrodek podjął stosowne kroki odnosząc się do zmian wprowadzonych do ustawy o pomocy społecznej w zakresie art. 17 ust.1, pkt 3. MRPiPS opracowało „Wytoczne w zakresie pomocy osobom bezdomnym”, w których wprowadzono obowiązek zawierania umów z podmiotami świadczącymi usługi w omawianym zakresie. W roku 2022 Gmina Sępólno Krajeńskie zawarła ponownie umowę z Chrześcijańskim Towarzystwem Dobroczynnym w Gdyni. Odpłatność za pobyt bezdomnego z terenu Gminy Sępólno Krajeńskie ponoszona będzie na podstawie faktury w kwocie wynikającej z faktycznego pobytu w schronisku. Z pobytu w schronisku dla bezdomnych skorzystało w 2022 roku 5 bezdomnych osób.

- **Praca socjalna**

Podstawowym zadaniem pracowników socjalnych jest prowadzenie pracy socjalnej. Jej głównym celem jest poprawa funkcjonowania osób w środowisku w jakim żyją i wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej. Praca socjalna powinna być podstawową pomocą kierowaną dla świadczeniobiorców pomocy społecznej, jednakże wypierana jest przez finansową formę wsparcia. Metodyczną pracą socjalną objęto 244 osoby w postaci kontraktu socjalnego. Kontrakt socjalny jest pisemną umową pomiędzy osobą zgłaszającą się z prośbą o udzielenie pomocy społecznej, a pracownikiem socjalnym. Umowa ta jest spisywana w celu rozwiązania trudnej sytuacji życiowej osoby zwracającej się o pomoc.

W roku 2020 w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej wyodrębniono Zespół ds. pracy socjalnej w skład, którego wchodzi 4 pracowników socjalnych, zajmujących się dogłębną pracą socjalną. W Ośrodku działa również Zespół ds. pierwszego kontaktu (4 pracowników socjalnych), który zajmuje się rozeznawaniem potrzeb klientów i udzielaniem doraźnej pomocy, w tym finansowej.

Na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Decyzję tę pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z przedstawicielem ochrony zdrowia.

W godzinach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim powyższe działania są realizowane zgodnie z art. 12a ustawy. Problem pojawia się po godzinach pracy Ośrodka oraz w dni wolne. W związku z tym, pracownicy socjalni pełnią gotowość do podjęcia interwencji na zgłoszenie telefoniczne Policji w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia dziecka.

Ośrodek znając potrzeby swoich podopiecznych pośredniczy w przekazywaniu używanych mebli, sprzętów gospodarstwa domowego, odzieży, itp. Pomagamy w przeprowadzaniu prac remontowych w mieszkaniach poprawiając tym samym warunki bytowe osobom znajdującym się w trudnej sytuacji.

- **Szlachetna paczka**

Pracownicy Ośrodka nie są obojętni na potrzeby mieszkańców, czego potwierdzeniem może być ich zaangażowanie w pomoc poprzez zbiórkę środków finansowych i udział w akcji społecznej „**Szlachetna paczka**”. Jak co roku tutaj. Ośrodek również w roku 2022 przystąpił do w/w akcji. Wspólnie wybrano osobę samotną, która otrzymała wszystkie wnioskowane artykuły (m.in. odzież, artykuły żywnościowe i higieniczne, sprzęt AGD, itp.).

4.4. **Pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2020**

PROGRAM OPERACYJNY
POMOC ŻYWNOŚCIOWA
2014-2020

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ POMOCY
NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYM

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (FEAD) 2014 – 2020 współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Do Podprogramu 2020, trwającego od października 2021 roku do sierpnia 2022 roku, przystąpiło 1107 osób i w ramach niego pozyskano dla beneficjentów około **25 ton** artykułów żywnościowych.

Realizacja programu to **dotatkowe zadanie** wykonywane przez pracowników tutejszego Ośrodka. **Należy również zaznaczyć, iż rozładunku przywożonej żywności dokonują pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej przy nielicznej pomocy klientów Ośrodka.**

5. Aktywna polityka społeczna

Najbardziej skuteczną metodą pomocy są formy aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej oraz zdrowotne formy wsparcia poszczególnych kategorii osób i środowisk rodzinnych w kryzysie. Realizując założenia systemu lokalnej polityki społecznej gmina Sępólno Krajeńskie za priorytet uznaje współpracę, współdziałanie i partnerstwo w tworzeniu i realizacji programów z obszaru polityki społecznej.

Podobnie jak w latach poprzednich, Ośrodek może się pochwalić wysokim poziomem absorpcji środków zewnętrznych, zwłaszcza unijnych. Taka strategia pozwala znacząco uzupełnić ofertę własną gminy i wzbogacić funkcjonujące na terenie miasta systemy wsparcia mieszkańców. Zwraca uwagę skala aktywności Ośrodka, liczba przedsięwzięć, programów i projektów nakierowanych na wzmocnienie oferty pomocowej.

5.1. Projekt „Program Aktywizacji Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim realizował projekt pt. „Program Aktywności Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim”

Celem projektu było wdrożenie w oparciu o Program Aktywności Lokalnej w okresie od 1.04.2021 roku do 31.03.2022 roku kompleksowego i zindywidualizowanego programu umożliwiającego aktywne włączenie społeczne 30 osób. Projekt skierowany był do mieszkańców Gminy Sępólno Krajeńskie.

Budżet ogólny projektu wynosił 273.873,88 złotych w tym: środki unijne wynoszące 232.792,79 złotych, a wkład własny 41.091,09 złotych.

W ramach projektu organizowano:

- ✓ działania animatora i lidera Klubu Integracji Społecznej w Sępólnie Krajeńskim,
- ✓ spotkania w grupach samopomocowych,
- ✓ treningi kompetencji i umiejętności społecznych,
- ✓ poradnictwo specjalistyczne (m.in. psycholog, prawnik),
- ✓ pracę socjalną,
- ✓ kursy i szkolenia podnoszące kluczowe kompetencje o charakterze zawodowym,
- ✓ usługi wspierające aktywizację zawodową,
- ✓ zajęcia w pomieszczeniach Klubu Integracji Społecznej w Sępólnie Krajeńskim.

Łączna liczba uczestników projektu do 31.03.2022 r. to 34 osoby.

5.2. Projekt „Program Aktywizacja i Integracja - Nowy Start 2” w ramach PAL”

Celem projektu jest wdrożenie w oparciu o PAL kompleksowego i zindywidualizowanego programu umożliwiającego aktywne włączenie społeczne 108 osób, w tym włączenie 25 osób na rynek pracy.

Budżet ogólny projektu wynosi 1.696.858,58 złotych w tym: środki unijne wynoszące 1.442.329,79 złotych, a wkład własny 254.528,79 złotych.

Projekt skierowany jest do mieszkańców Gminy Sępólno Krajeńskie.

W ramach projektu zaplanowano:

- ✓ organizację działań animatora i lidera Klubu Integracji Społecznej w Sępólnie Krajeńskim,
- ✓ organizację spotkań w grupach samopomocowych,
- ✓ organizację treningów kompetencji i umiejętności społecznych,
- ✓ organizację poradnictwa specjalistycznego (m.in. psycholog, prawnik),
- ✓ pracę socjalną,
- ✓ stypendium szkoleniowe,
- ✓ stypendium stażowe,
- ✓ kursy i szkolenia podnoszące kluczowe kompetencje o charakterze zawodowym:
  - prawo jazdy KAT –B,
  - opiekun osób starszych i niepełnosprawnych,
  - robotnik budowlany,
- ✓ usługi wspierające aktywizację zawodową,
- ✓ pikniki rodzinne,
- ✓ wyjazdy integracyjne.

Projekt realizowany jest w okresie od 1 sierpnia 2021 roku do 30 czerwca 2023 roku.

Pikniki rodzinne zrealizowane w ramach projektu:

- „Majowy Piknik” w Wałdowie,
- Piknik rodzinny pn. „Święto Rodziny”,
- „Dzień matki” w Zalesiu,
- „Dzień dziecka” w Komierowie,
- Piknik rodzinny w Sępólnie Krajeńskim,
- „Powitanie lata” w Wałdowie,
- Morskie Opowieści,
- Piknik rodzinny w Zalesiu,
- „Zakończenie lata” w Komierowie,

- Biesiada po Lutowsku,
- Mikołajkowo w Zalesiu,
- Spotkanie wigilijne,
- Spotkanie przedświąteczne w Lutowie,
- Jasełka w Komierowie.

Wycieczki realizowane w ramach projektu:

- Wycieczka integracyjno – edukacyjna do Gdańska,
- Wycieczka integracyjno – edukacyjna do JuraPark,
- Wycieczka integracyjno-edukacyjna do Torunia.

5.3. Projekt „OTWÓRZ OCZY – NIE DAJ SIĘ PRZEMOCY W GMINIE SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE!!! – CZĘŚĆ 4”

Projekt w ramach programu osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” edycja 2022 r. Gmina Sępólno Krajeńskie wraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” w 2022 roku zrealizowała projekt, który uzyskał dofinansowanie z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie pod nazwą „OTWÓRZ OCZY - NIE DAJ SIĘ PRZEMOCY W GMINIE SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE !!! – CZĘŚĆ 4” **wartość dofinansowania wyniosła 70.650,00 zł.**

Głównym założeniem projektu był rozwój działań profilaktycznych mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Odbiorcami projektu były dzieci, młodzież, rodzice oraz osoby zaangażowane w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu miasta i gminy Sępólno Krajeńskie.

Projekt obejmował następujące działania:

- ✓ sporządzenie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy,
- ✓ poszerzanie wiedzy na temat skutków przemocy poprzez: warsztaty, spotkania, pogadanki z udziałem specjalistów dla poszczególnych grup (dzieci i młodzież, nauczyciele, pedagodzy, kuratorzy, pracownicy instytucji zaangażowani na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rodzice i opiekunowie prawni),
- ✓ zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy poprzez udział młodzieży w spotkaniach dla osób, które doświadczyły przemocy w rodzinie (gdzie wszczęta jest procedura „Niebieska Karta” oraz dla zainteresowanych mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie),

- ✓ organizację konkursu plastycznego dla dzieci „Nie oddam swojej mocy – PRZEMOCY!!!” w kategoriach wiekowych 9 – 11 oraz 12 – 13 lat,
- ✓ przygotowanie kalendarza na 2023 rok prezentującego najlepsze prace wyłonione w konkursie plastycznym.

Pozyskane środki finansowe wzbogaciły działania Gminy Sępólno Krajeńskie i Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim zmierzające do zwiększenia współpracy pomiędzy instytucjami na co dzień zajmującymi się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5.4. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim realizował od dnia 12 stycznia 2022 r. program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022.

Wysokość pozyskanych środków finansowych na ten cel to kwota aż **979.812,00 zł**, pochodzących ze środków Funduszu Solidarnościowego, gdzie wartość całego zadania wynosi **984.812,00 zł**.

Działania podejmowane w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022” mają na celu:

- ✓ poprawę funkcjonowania w życiu społecznym osób z niepełnosprawnościami,
- ✓ ograniczanie skutków niepełnosprawności,
- ✓ stymulację do podejmowania wszelkiego rodzaju aktywności przez osoby niepełnosprawne,
- ✓ przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Wsparciem zostało objętych 31 osób z niepełnosprawnościami z terenu naszej gminy. Zatrudniono 23 Asystentów osobistych osób niepełnosprawnych, którzy wnoszą w życie tych osób nie tylko pomoc i wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, ale również zaangażowanie, radość i pozytywną energię!

5.5. Opieka wytchnieniowa

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim w 2022 roku po raz pierwszy przystąpił do realizacji programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami posiadającymi:

- ✓ orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) albo
- ✓ orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Na realizację zadania Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej przekazało dofinansowanie w kwocie **97.920,00 zł**, gdzie wartość całego zadania wyniosło **102.920,00 zł**.

Uczestnikowi przysługiwał limit 240 godzin dla usługi opieki wytchnieniowej, świadczonej w ramach pobytu dziennego.

5.6. Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej jest miejscem spotkań dla osób pozostających bez zatrudnienia, które chcą być aktywne i poszukują możliwości własnego rozwoju. Czynne uczestnictwo w zajęciach w ramach Klubu pomaga w rozszerzeniu swoich umiejętności społecznych, podniesieniu kwalifikacji zawodowych oraz jest okazją do poznania osób w podobnej sytuacji życiowej. Celem działalności Klubu jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. Wyzwolenie się z bierności i uzyskanie narzędzi do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami, na jakie napotykają osoby długotrwale bezrobotne. Klub czynny jest codziennie od poniedziałku do piątku. W 2022 r. w zajęciach uczestniczyły 42 osoby.

Głównym celem KIS jest:

- minimalizowanie skutków bezrobocia,
- promowanie aktywności i przedsiębiorczości społecznej,
- przygotowanie do podjęcia zatrudnienia np. w ramach prac społecznie użytecznych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- pomoc w wychodzeniu z izolacji i osamotnienia

- integracja działań lokalnej społeczności,
- opracowanie i realizacja programów pomocowych,
- współdziałanie z innymi podmiotami w zakresie realizacji działań wynikających z procesu reintegracji społecznej i zawodowej uczestników Klubu.

5.7. Kujawsko-Pomorska Teleopieka

Gmina Sępólno Krajeńskie jako partner przystąpiła do realizacji projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Liderem projektu jest Województwo Kujawsko – Pomorskie, zaś Realizatorem ze strony Gminy Sępólno Krajeńskie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim. Projekt realizowany jest w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2023 r. Liderem Projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, partnerami zaś 79 powiatów lub gmin województwa kujawsko-pomorskiego (w tym gmina Sępólno Krajeńskie) oraz Kujawsko-Pomorskie Centrum Kompetencji Cyfrowych w Toruniu. Projekt realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych.

W ramach projektu zostało utworzone Kujawsko - Pomorskie Telecentrum i został wdrożony system teleopieki. Zastosowane w projekcie nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne w postaci teleopieki stanowią jeden z elementów kompleksowego wsparcia.

W okresie od 01.05.2021r., do 11.06.2021r., Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim przeprowadził rekrutację do Projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”. W miesiącu październiku 2021 roku Kujawsko-Pomorskie Centrum Kompetencji Cyfrowych Sp. z o. o., z siedzibą w Toruniu przekazała tut. Ośrodkowi 23 sztuki urządzeń do teleopieki. Tym samym 23 mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie zostało objętych usługą teleopieki, tj. bransoletki życia.

Od dnia 01.03.2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim ogłosił rekrutację w trybie ciągłym do projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”. O przystąpieniu do projektu decyduje kolejność zgłoszeń.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim do miesiąca lipca 2022 roku odpowiedzialny był za 23 osoby zamieszkujące na terenie gminy Sępólno Krajeńskie, którym rozdysponował bransoletki życia. Od miesiąca sierpnia 2022 roku gmina Sępólno Krajeńskie zwiększyła swój udział w projekcie na dodatkowe 15 sztuk „opasek życia”. W projekcie wzięły udział osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, które ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

Łącznie od miesiąca sierpnia 2022 roku na terenie gminy Sępólno Krajeńskie w projekcie „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” uczestniczy 38 osób.

W miesiącu styczniu 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim zwrócił się do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu o kalkulację kosztów na dodatkowe sztuki opasek. Z wstępnych ustaleń wynika, że tutaj Organ zwiększy swój udział w projekcie o kolejne 20 sztuk „opasek życia”.

Jednym z elementów projektu partnerskiego pn. „Kujawsko – Pomorska Teleopieka” jest świadczenie usług pomocy sąsiedzkiej i wolontariatu opiekuńczego czyli wsparcie i pomoc w podstawowych, codziennych czynnościach domowych i życiowych, w szczególności:

- ✓ pomoc w dokonywaniu zakupów podstawowych artykułów,
- ✓ pomoc w przygotowywaniu i podawaniu posiłków,
- ✓ pomoc w wykonywaniu prac porządkowych w gospodarstwie domowym,
- ✓ pomoc w praniu odzieży i bielizny,
- ✓ pomoc w uiszczaniu opłat, w dotarciu do lekarzy, placówek i urzędów, w tym kontaktowanie się w sprawach urzędowych w imieniu osoby objętej usługą, towarzyszenie na spacerach,
- ✓ informowanie rodziny lub właściwych służb o pogorszeniu stanu zdrowia lub sytuacjach kryzysowych,
- ✓ odwiedziny w szpitalu.

Mając na uwadze skalę potrzeb osób mających trudności w codziennym funkcjonowaniu (tj. takich, które ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego) na rok 2023 planowane jest uruchomienie usługi pomocowej w postaci pomocy sąsiedzkiej i wolontariatu opiekuńczego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim po przeprowadzeniu rozeznania , kto z mieszkańców gminy byłby zainteresowany taką formą wsparcia, podał 10 osób zainteresowanych.

Udział w projekcie jest bezpłatny.

5.8. Projekt „Centrum Aktywności Rodziny Droga do integracji – współpraca ze Stowarzyszeniem „Dorośli - Dzieciom” - partnerstwo

---

W miesiącach styczeń – grudzień 2022 r. pracownicy socjalni zajmowali się monitoringiem uczestnictwa **70 beneficjentów** w spotkaniach i sporządzali wywiady środowiskowe oraz przyznawali pomoc w formie zasiłków celowych- motywacyjnych na łączną kwotę **45.500,00 zł**.

6. Prace społecznie użyteczne

Osoba kierowana do prac społecznie użytecznych musi być nie tylko bezrobotna, ale także korzystać ze świadczeń pomocy społecznej. Może to być także członek rodziny korzystającej z pomocy społecznej. Ośrodki Pomocy Społecznej po wcześniejszym zapoznaniu się z sytuacją bytową świadczeniobiorców tworzą listę osób odpowiednich do wykonywania prac społecznie użytecznych. Świadczeniobiorca pomocy społecznej może zostać skierowany do prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub w miejscu pobytu.

Maksymalna liczba godzin prac wynosi 10 godzin tygodniowo. Osoba zachowuje status osoby bezrobotnej – pozostaje zarejestrowana jako bezrobotna. Za wykonywaną pracę otrzymuje świadczenie pieniężne w wysokości ustalonej przez gminę. Czas wykonywania prac to zazwyczaj niecały rok kalendarzowy. Miejscem wykonywania prac porządkowych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie są tereny wiejskie, może to być na przykład: świetlica wiejska i tereny zielone, place zabaw, teren miasta, na obszarze którego wykonuje się ww. prace.

Prace społecznie użyteczne są formą aktywizacji zawodowej, kształtują postawy i przywracają zdolność pełnienia ról społecznych i zawodowych. Przy okazji dyscyplinują osobę bezrobotną, gdyż odmowa pracy na rzecz gminy może skutkować ograniczeniem lub odmową udzielenia pomocy świadczonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

W roku 2022 prace społecznie użyteczne świadczyło **29 osób bezrobotnych** na terenie 15 sołectw na Osiedlu Nr 1 i 2 oraz na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Kr. Na ten cel wydatkowano kwotę **25 157,20 zł**, co stanowi 88,41% planu. Wynika to z braku osób uprawnionych do wykonywania prac społecznie użytecznych z uwagi na zmniejszającą się ilość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2022, które mogłyby wykonywać ww. prace na terenie naszej gminy.

7. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

7.1. Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim w 2022 roku

---

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim w okresie od stycznia do grudnia 2022 roku odbyła 13 posiedzeń, na których omawiano sprawy z zakresu działań Gminnej Komisji. Zespoły realizujące zadania dotyczące motywacji osób uzależnionych od alkoholu odbyły w 2022 roku 11 spotkań, na które zaproszono 76 osób, z których stawilo się 31 osób. Komisja w okresie od stycznia do grudnia 2022 roku zaopiniowała pozytywnie 7 lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

7.2. Finansowanie bieżącej działalności Świetlicy Terapeutycznej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (m.in. zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia opiekuńcze)

Świetlica Terapeutyczna w Sępólnie Krajeńskim jest specjalistyczną placówką wsparcia dziennego pełniącą funkcję opiekuńczą i terapeutyczną. Swoimi działaniami obejmuje dzieci i młodzież w wieku szkolnym, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju oraz udziela wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych dzieci.

Celem działania świetlicy jest niesienie pomocy dzieciom pokrzywdzonym przez los, udzielenie wsparcia emocjonalnego, społecznego, osobowościowego, wyposażenie dzieci w umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami szkolnymi i życiowymi, rozwijanie zdolności i zasobów dzieci.

W Świetlicy funkcjonują **3 grupy socjoterapeutyczne** - grupa młodsza, grupa średnia, grupa starsza.

W 2022 roku do świetlicy terapeutycznej uczęszczało łącznie **113 dzieci**.

7.3. Działania profilaktyczne Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim w 2022 roku

---

Materiały profilaktyczne w postaci odblasków w ramach w/w kampanii profilaktycznej zostały przekazane przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim podczas festynów, zebrań sołeckich, spotkań z seniorami oraz w trakcie wizyt profilaktycznych w szkołach.

Konieczność takich działań spowodowana jest wciąż dużą liczbą osób uczestniczących w ruchu drogowym będących w stanie nietrzeźwości, bądź znajdujących się pod wpływem środków odurzających.

7.4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób współuzależnionych w 2022 roku

---

W 2022 roku NZOZ „JANTAR” Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Sępólnie Krajeńskim w ramach usługi zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób współuzależnionych udzielił wsparcia mieszkańcom gminy Sępólno Krajeńskie. W 2022 roku z oferty skorzystało łącznie 161 pacjentów (47 osób współuzależnionych oraz 114 uzależnione). Dla w/w pacjentów przeprowadzono łącznie 1899 sesji.

7.5. Warsztaty „Dzieci z problemem FAS - dzieci z płodowym zespołem alkoholowym” w 2022 roku

W 2022 r. przeprowadzono warsztaty „Dzieci z FAS- dzieci z płodowym zespołem alkoholowym”, w których udział wzięli rodzice małych dzieci, rodzice planujący dzieci oraz wychowawcy z Centrum Małego Dziecka i Rodziny. W warsztatach udział wzięło 26 rodziców oraz 18 wychowawców. Warsztaty miały na celu podniesienie świadomości dotyczącej płodowego zespołu alkoholowego, rozwinięcia umiejętności kształtowania charakteru dzieci i ich odporności emocjonalnej, poszerzenie umiejętności tworzenia silnych więzi rodzinnych, umiejętności podejmowania decyzji oraz dokonywania wyboru oraz wyposażenie rodziców i wychowawców w umiejętności wychowywania dzieci silnych emocjonalnie, które w przyszłości będą potrafiły dokonywać trafnych wyborów z związanych z sięganiem po środki uzależniające.

7.6. Wypoczynek dzieci, działania profilaktyczne w 2022 roku

Podczas wakacji piętnaścioro dzieci w wieku szkolnym miało zagwarantowane bezpieczne, zdrowe i racjonalne spędzanie czasu wolnego. Dzieci uczestniczyły w zajęciach o charakterze poznawczym, wychowawczym i profilaktycznym. Zajęcia w formie zabaw zwracały uwagę dzieci na szkodliwość picia alkoholu i uczono dzieci zachowań asertywnych oraz reagowania w sytuacji kontaktu ze środkami uzależniającymi.

Pokrycie kosztów związanych z gorącym posiłkiem dla dzieci biorących udział w wypoczynku zimowym pn. „Zimowe Warsztaty Wyobraźni- Mój Robot i Ja” organizowanym przez Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim. Podczas ferii zimowych dzieci miały możliwość skorzystania z niepowtarzalnych i interesujących zajęć. Wśród nich znalazły się m. in. tworzenie kosmicznych konstrukcji, tworzenie makiety przestrzeni kosmicznej, warsztaty taneczne, zajęcia wokalne i wiele innych.

Dofinansowanie wypoczynku letniego w postaci obozu sportowego w Zakopanem. W czerwcu 2022 roku 6 uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego w Sępólnie Krajeńskim miało okazję uczestniczyć w wypoczynku letnim. Celem obozu była m.in. popularyzacja wędrowek górskich jako formy spędzania czasu wolnego, donoszenie i doskonalenie umiejętności w poszczególnych dyscyplinach sportowych, wdrażanie dzieci do aktywnego spędzania czasu wolnego, możliwości alternatywnego spędzenia czasu wolnego z dala od alkoholu, narkotyków i innych używek. Uczestnictwo w pogadankach z zakresu profilaktyki uzależnień.

Uczestnictwo w pogadankach z zakresu profilaktyki uzależnień:

Dzień Pasji i Talentów w Szkole Podstawowej Nr 3 w Sępólnie Krajeńskim

W czerwcu 2022 roku zorganizowano Szkolny Dzień Pasji i Talentów jako kontynuację podjętych działań profilaktycznych. W ramach akcji Dni Bez Przemocy uczniowie klas I-VIII uczestniczyli w zajęciach profilaktycznych z wychowawcami, podczas których poszerzali swoją wiedzę nt. przeciwdziałania zjawisku przemocy oraz form poszukiwania wsparcia w tym zakresie. Celem oprócz działań uświadamiających było ukazanie uczniom zachowań alternatywnych dla przemocy i innych zachowań ryzykownych. W ramach tych działań promowano talenty oraz hobby uczniów.

XXVIII Dzień Trzeźwości zorganizowany przez wojewódzki szpital dla nerwowo i psychicznie chorych w Świeciu, oddział terapii uzależnień od alkoholu

Wsparcie organizowanego corocznie Dnia Trzeźwości, dzięki któremu uczestnicy poszerzyli swoją wiedzę nt. uzależniania. Motywowali się wzajemnie do dalszej zmiany i rozwoju, udzielali sobie wzajemnego wsparcia. Spotkanie umożliwia modelowanie zdrowych postaw i zachowań przez osoby trzeźwiejące.

7.7. Obóz socjoterapeutyczny dla wychowanków Świetlicy Terapeutycznej „Jesteśmy razem – zajęcia socjoterapeutyczne na obozie terapeutycznym” Funka 2022 r.

Celem głównym obozu było zapewnienie wsparcia socjoterapeutycznego dla 50 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z Gminy Sępólno Krajeńskie poprzez realizację zajęć socjoterapeutycznych na obozie „Jesteśmy razem – zajęcia socjoterapeutyczne na obozie terapeutycznym” Projekt jest kontynuacją i podsumowaniem całorocznych zajęć z dziećmi w zakresie socjoterapii, prowadzonych w Świetlicy Terapeutycznej w 3 grupach wiekowych.

7.8. Szkolenia dla członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim, członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz osób zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2022 roku

W 2022 r. zorganizowano:

- szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, członków grup roboczych oraz osób zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Sępólno Krajeńskie.

Obejmowały one następującą tematykę:

- ✓ przemoc psychiczną,
- ✓ przemoc wobec osób starszych, niepełnosprawnych oraz częściowo lub całkowicie ubezwłasnowolnionych,

- ✓ aktualne procedury postępowania interwencyjnego osób realizujących zadania w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
  - ✓ zadania i obowiązki instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
  - ✓ zachowania ryzykowne,
  - ✓ uzależnienia behawioralne,
  - ✓ nowe technologie,
  - ✓ przemoc i agresja w szkole,
  - ✓ przemoc w Internecie,
  - ✓ symptomy dziecka doświadczającego przemocy i hejtu,
  - ✓ zachowania suicydalne i samookaleczenia,
  - ✓ wczesna interwencja i przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym,
  - ✓ współpraca międzyinstytucjonalna na rzecz dzieci i młodzieży,
- szkolenie dla członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim z dialogu motywującego w pracy z osobami z problemem alkoholowym,
  - szkolenie dla nauczycieli szkół podstawowych z terenu gminy Sępólno Krajeńskie,
  - szkolenie pn. „Zachowania ryzykowne młodzieży - alkohol i inne substancje psychoaktywne” składający się z 5 modułów:
    - ✓ Moduł I - Kto jest zagrożony?,
    - ✓ Moduł II - Od eksperymentowania do uzależnienia,
    - ✓ Moduł III - Dlaczego czasem tak trudno się zmienić?,
    - ✓ Moduł IV - Co jeśli nie zareagujemy w porę?,
    - ✓ Moduł V - Szkoła jako środowisko wspierające ucznia i szkołę.

7.9. Kujawsko – Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Osób Doznających Przemocy Domowej w 2022 roku

---

Zgodnie z zawartym porozumieniem w ramach wsparcia udzielono w 2022 roku:

- ✓ 591 porad prawnych,
- ✓ 381 porad psychologicznych,
- ✓ 307 konsultacje terapeutyczno-psychologiczne,
- ✓ udzielono porad internetowych 13 osobom,
- ✓ 5 spraw prowadzonych przez kancelarię adwokacką- zastępstwo procesowe przed sądami powszechnymi,
- ✓ 4 prawy mediacyjne,

- ✓ 90 konsultacji oraz rozmów informacyjnych w ramach dyżurów dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych i grup roboczych,
- ✓ 45 zapytań ze strony policji, dotyczących osób, w związku z którymi toczyło się postępowanie przygotowawcze z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie,
- ✓ 12 zgłoszeń dotyczących przemocy, które skutkowały interwencją do MOPS/MOPR/GOPS.

We wszystkich wskazanych sytuacjach pracownicy Ośrodków Pomocy Społecznej odwiedzili wskazane miejsca i rodziny oraz podjęli właściwe środki zaradcze.

7.10. Punkt Interwencji Kryzysowej w Sępólnie Krajeńskim w 2022 roku

Punkt Interwencji Kryzysowej kontynuuje swoją działalność od 14 lat. Działa w godzinach popołudniowo - wieczornych, cztery dni w tygodniu, z uwagi na udostępnienie mieszkańcom gminy Sępólno Krajeńskie możliwości skorzystania z pomocy. Zaznaczyć należy, iż pomoc oraz wsparcie w Punkcie Interwencji Kryzysowej jest bezpłatne.

W PIK-u jest zatrudnionych 7 specjalistów.

Specjaliści zajmują się problematyką:

- prawną (prawnik, kurator sądowy),
- psychologiczną (psycholog),
- pedagogiczną (socjoterapeuta),
- socjalną (specjalista pracy socjalnej),
- poradnictwo rodzinne (pedagog).

Najczęściej zgłaszane problemy to:

- rodziny dysfunkcyjne, konflikty w relacjach rodzinnych,
- trudności z adaptacją środowiskową,
- doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców,
- trudności funkcjonowania osób obciążonych przemocą,
- praca ze sprawcami przemocy,
- problemy w funkcjonowaniu emocjonalnym (również po przeżyciach traumatycznych),
- konsultacje,
- wsparcie psychologiczne,
- terapia psychologiczna.

W 2022 roku w Punkcie Interwencji Kryzysowej udzielono łącznie 469 porad indywidualnych.

8. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Sępólno Krajeńskie na lata 2022-2024 został opracowany w oparciu o art. 176 pkt. 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przy wykorzystaniu materiałów własnych i sprawozdań. Program ukierunkowany jest na problemy rodzin, określa cele i wyznacza kierunki działań, które będą pozwalały wzmocnić rolę i funkcję rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

W programie skupiono się przede wszystkim na zadaniach gminy Sępólno Krajeńskie w zakresie zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. To z myślą o rodzinie ustawodawca postanowił zastąpić dotychczasowy prymat proro dzinnych form opieki, pracą z rodziną w jej środowisku lokalnym, w jej miejscu zamieszkania.

W Gminie Sępólno Krajeńskie realizowany był Gminny Program Wspierania Rodziny w Sępólnie Krajeńskim na lata 2022-2024 przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim Nr XXXVIII/369/2021 z dnia 24 listopada 2021 roku.

Cele Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sępólno Krajeńskie:

Cel główny

Poprawa sytuacji rodzin oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu w oparciu o kompleksowy i zintegrowany system wsparcia na ich rzecz.

Cele szczegółowe

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin.
2. Zapewnienie rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wsparcia i pomocy asystenta rodziny.
3. Szeroka współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny.
4. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej poprzez wprowadzenie w rodzinę asystenta rodziny.
5. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
6. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.

Należy podkreślić fakt, iż asystent rodziny nie pracuje jedynie z rodzinami biologicznymi mającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze i zagrożonymi odebraniem dziecka, ale również z rodzinami, którym ograniczono już prawa rodzicielskie poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Praca **asystenta rodziny** odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin i poza nim, przy aktywnym współdziałaniu podmiotów wspierających rodzinę. Zakres zadań asystenta

rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację własnej pracy. Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. Współpraca z rodziną jest długofalowa, w zależności od potrzeb rodziny prowadzona średnio przez 4-5 lata. Jednak są rodziny, które objęte są asystenturą od 7-8 lat z uwagi na trudności oraz gdy jest postanowienie sądu. Najważniejszymi problemami w pracy asystenta jest oprócz braku współpracy ze strony rodziny są:

- + brak mieszkań jako czynnik uniemożliwiający prawidłową pracę z rodziną (rodziny wielopokoleniowe, wieloproblemowe, rodziny, w których mieszka sprawca przemocy ze swoją rodziną),
- + konieczność uzyskiwania zgody na asystenturę przez rodzinę (gdy nie ma postanowienia sądu rodzinnego ustanawiającego asystenta dla danej rodziny),
- + roszczeniowe postawy klientów (obarczanie asystenta odpowiedzialnością za niepowodzenia we wszystkich sferach życia rodziny),

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekraczać **15**. Działaniami asystenta rodziny w roku 2022 objętych zostało **37 rodzin** w tym **55 dzieci**.

Praca asystenta rodziny w 2022 roku koncentrowała się głównie na:

- wzmocnieniu kompetencji rodziców;
- pomocy w budowaniu prawidłowego wzorca rodziny, rodzica;
- pomocy w poszukiwaniu pracy, motywacja do podjęcia zatrudnienia;
- pomocy w dysponowaniu posiadanym budżetem – trening ekonomiczny;
- pomocy w egzekwowaniu obowiązku szkolnego;
- pomocy w budowaniu prawidłowych relacji między członkami rodziny;
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i lekarskich;
- pomocy w wyrobieniu prawidłowych nawyków higienicznych;
- pomocy w utrzymaniu czystości w najbliższym otoczeniu.

Tabela - Liczba rodzin objętych współpracą z asystentem rodziny w 2022 roku

	2022
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	37
Liczba rodzin, z którymi asystenci rodziny zakończyli współpracę	14
Liczba rodzin, w których asystent rodziny został przyznany postanowieniem sądu	19

W roku 2022 **siedmioro dzieci** zostało umieszczonych w pieczy zastępczej (art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący

obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu **art. 115 § 11** ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Gmina Sępólno Krajeńskie zobowiązana była do ponoszenia wydatków za pobyt **50 dzieci** w pieczy zastępczej (rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodzinne domy dziecka).

Na realizację powyższego zadania w 2022 roku wydatkowano kwotę w wysokości **613 726,41 zł.**

Gmina Sępólno Krajeńskie otrzymała środki finansowe zgodnie z umową nr 94/2022 z dnia 22 grudnia 2022 roku w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2022”. Kwota przekazana w ramach programu to 9.000,00 zł.

Środki te zostały przeznaczone na dofinansowanie kosztów wypłaty dodatków do wynagrodzenia dla asystentów rodziny aktywnie działających na rzecz rodzin.

Asystenci rodziny w 2022 roku podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i warsztatach:

1. Szkolenie w zakresie dialogu motywującego w pracy z młodzieżą i dorosłymi (luty 2022 r.).
2. Warsztaty dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Sępólnie Krajeńskim i osób zaangażowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (maj/czerwiec 2022 r.).
3. Bezpieczeństwo pracowników w trakcie wykonywania obowiązków służbowych (listopad 2022 r.)

W 2022 roku żadna rodzina, w której jest wsparcie asystenta rodziny nie została objęta pomocą rodziny wspierającej (brak złożonych wniosków).

Asystenci rodziny w 2022 roku we wszystkich rodzinach objętych wsparciem współpracowali z kuratorami sądowymi, szkołami, sądami, powiatowymi centrami pomocy rodzinie w zakresie oceny sytuacji dziecka wychowującego się w rodzinie niewydolnej wychowawczo lub dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Część zadań realizowanych w ramach programu wspierania rodziny opisanych jest w:

- Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022-2025;
- Realizacji Karty Dużej Rodziny w 2022 roku;
- Punkcie Interwencji Kryzysowej w Sępólnie Krajeńskim działającym przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim.

Potrzeby związane z realizacją zadań:

1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych asystentów rodziny.
2. Superwizja dla asystentów rodziny.
3. Utrzymywanie dobrej współpracy z członkami zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych realizującymi procedurę „Niebieska Karta”.
4. Zabezpieczenie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny.

Mając na uwadze dużą skuteczność w udzielaniu pomocy rodzinom niewydolnym w sprawach opiekuńczo-wychowawczych konieczne jest utrzymanie dotychczasowego kierunku działań, a przede wszystkim wysokiej aktywności i współpracy pozostałych instytucji i organizacji pozarządowych mających w swoich zadaniach pracę z rodziną.

Duże znaczenie w realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sępólno Krajeńskie ma działalność placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie specjalistycznej – Świetlicy Terapeutycznej funkcjonującej na terenie gminy od wielu lat. Podejmowanie przez nią działania skierowane są do dzieci i ich rodzin i wpisują się w założenia programu.

9. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2021-2024

Do zadań własnych gminy, o których mówi ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Realizacja powyższych zadań w gminie Sępólno Krajeńskie prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024.

Program został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim Nr XXVI/237/2020 z dnia 25 listopada 2020 roku.

Cele Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Sępólno Krajeńskie:

Cel główny:

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Sępólno Krajeńskie poprzez tworzenie profesjonalnego i jednolitego systemu wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Zwiększenie pomocy i ochrony wobec osób doznających przemocy w rodzinie.
3. Zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie.
4. Rozszerzenie kompetencji osób zaangażowanych w działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

10. Zespół Interdyscyplinarny

Burmistrz Sępólna Krajeńskiego realizując ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku na mocy Uchwały nr XXXI/297/2021 Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim z dnia 28 kwietnia 2021 roku określił tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Sępólnie Krajeńskim oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zespół Interdyscyplinarny działa przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, który zapewnia jego obsługę administracyjną. Prace Zespołu i grup roboczych koordynuje Przewodniczący Zespołu Pani Izabela Fröhlke.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji związanych z realizacją zadań na rzecz pomocy osobom indywidualnym i rodzinom, są to:

1. Przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim.
2. Przedstawiciel Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim.
3. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim.
4. Przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tucholi.

5. Dyrektor Zakładu Obsługi Oświaty Samorządowej w Sępólnie Krajeńskiej oraz Dyrektorzy Szkół i Przedszkoli z Gminy Sępólno Krajeńskie.
6. Przedstawiciel stowarzyszenia działającego na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie – „Dorośli – Dzieciom”.
7. Przedstawiciele ochrony zdrowia Centrum Medyczne SPAMED, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Doktor.
8. Przedstawiciel Świetlicy Terapeutycznej w Sępólnie Krajeńskiej.
9. Przedstawiciel Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sępólnie Krajeńskiej.
10. Przedstawiciele Centrum Małego Dziecka i Rodziny w Sępólnie Krajeńskiej.
11. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Tucholi.

Celem pracy Zespołu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych lub uwikłanych w przemoc w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny przy współpracy z innymi instytucjami na terenie gminy Sępólno Krajeńskie, podejmuje szereg działań pomocowych, których celem jest ochrona ofiar przemocy w rodzinie poprzez umożliwienie tym osobom korzystanie z profesjonalnej specjalistycznej pomocy, a także działań profilaktycznych i inicjatyw informacyjno-edukacyjnych w zakresie przemocy w rodzinie.

Przed przystąpieniem do wykonywania czynności każdy członek Zespołu oraz grupy roboczej składał oświadczenie, dotyczące zachowania poufności wszelkich informacji i danych uzyskanych podczas realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy.

Na spotkaniach grup roboczych udzielano pomocy osobie, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Następnie podejmowano działania w stosunku do osoby, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań. Indywidualnie tworzone plany pomocy, który zawierał propozycje działań pomocowych.

Potrzeby

Zespół dostrzega potrzebę dalszego doształcania, szkolenia – zarówno członków Zespołu, ale przede wszystkim członków grup roboczych odpowiedzialnych za koordynowanie procedury „Niebieskie Karty” w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podejmowania adekwatnych interwencji i dalszych pomocowych oddziaływań wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc w rodzinie. W ocenie Zespołu powinno wpłynąć to na podnoszenie umiejętności pracy z rodziną gdzie występuje przemoc domowa.

W 2022 roku w gminie Sępólno Krajeńskie wszczęto **54 procedury „Niebieska Karta”**.

11. Karta Dużej Rodziny

Od 2014 roku, zgodnie z ustawą o Karcie Dużej Rodziny, gmina Sępólno Krajeńskie realizuje zadanie, a jej obsługą zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych jak i firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego skorzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Od stycznia 2018 roku Karta Dużej Rodziny dostępna jest w dwóch formach: tradycyjnej (plastikowej) i elektronicznej (na urządzeniach mobilnych).

Od stycznia 2022 roku do grudnia 2022 roku wpłynęło 158 wniosków o Kartę Dużej Rodziny. Każdy posiadacz Karty Dużej Rodziny – niezależnie od tego czy do tej pory miał ją w wersji tradycyjnej, elektronicznej czy obu – od dnia 9 czerwca 2021 roku może z niej korzystać dzięki praktycznej aplikacji mObywatel.

KARTA DUŻEJ RODZINY

12. Mieszkania chronione treningowe

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim dysponuje 3 mieszkaniami chronionymi treningowymi:

- ✓ lokal mieszkalny mieszczący się przy ul. Kościuszki 5/3 w Sępólnie Krajeńskim,
- ✓ lokal mieszkalny mieszczący się w Wałdowie 137/9,
- ✓ lokal mieszkalny mieszczący się przy ul. Krótkiej 1/3 w Sępólnie Krajeńskim.

Mieszkanie chronione treningowe jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia. To miejsca zapewniające warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Liczba osób umieszczonych w mieszkaniach chronionych treningowych w 2022 roku

- ✓ lokal mieszkalny mieszczący się przy ul. Kościuszki 5/3 – 4 osoby dorosłe i 1 dziecko
- ✓ lokal mieszkalny mieszczący się w Wałdowie 137/9 – 3 osoby dorosłe,
- ✓ lokal mieszkalny mieszczący się przy ul. Krótkiej 1/3 – 24 osoby dorosłe.

13. Realizacja zadań z zakresu finansowego wsparcia rodziny z dziećmi

13.1. Finansowanie świadczeń rodzinnych

Wyszczególnione	Lista osób, którym przyznano decyzję świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	
			w okresie	Ogółem		ogółem	w tym dzieci:
						w okresie	w okresie
2	3	4	5	6	7	8	9
Zasiłki rodzinne	325	6 259	699 753	699 753	325	1 276	700
Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	534	4 182	403 213	403 213	534	2 335	819
urodzenia dziecka	28	43	23 806	23 806	28	119	28
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	10	63	23 394	23 394	10	39	13
samotnego wychowania dziecka	27	352	68 338	68 338	27	85	40
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	63	745	78 287	78 287	63	264	73
rozpoczęcia roku szkolnego	215	832	35 914	35 914	215	902	394
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90	762	50 376	50 376	90	400	122
wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	101	1 385	123 098	123 098	101	526	149
Zasiłki rodzinne z dodatkami	859	10 441	1 102 966	1 102 966	859	3 611	1 519
Zasiłki pielęgnacyjne	591	6 746	1 455 742	1 455 742	591	892	607
Świadczenia pielęgnacyjne	184	1 943	4 077 645	4 077 645	184	583	183
Specjalny zasiłek opiekuńczy	7	67	41 540	41 540	7	21	8
Świadczenia rodzicielskie	63	378	327 507	327 507	63	234	64
Razem	1 704	19 575	7 005 400	7 005 400	1 704	5 341	2 381
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	89	91	92 000	92 000	89	338	92
Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art.10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"	4	4	16 000	16 000	4	16	4
Razem	1 797	19 670	7 113 400	7 113 400	1 797	5 695	2 477
Zasiłki dla opiekuna	5	49	30 380	30 380	5	14	5
Razem (w.11+w.12)	1 802	19 719	7 143 780	7 143 780	1 802	5 709	2 482

W roku 2022 opłacono (na rzecz świadczeniobiorców świadczeń opiekuńczych i zasiłku dla opiekuna) **1224 składki emerytalno-rentowe** na łączną kwotę **647.458 zł**. Opłacono, również **681 składek zdrowotnych** na łączną kwotę **115 458 zł**.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim realizuje zadania związane z ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 615 z późn. zm.), ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r., poz. 1297) oraz ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

Świadczenia rodzinne i koszty ich obsługi, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty obsługi, o których mowa wynoszą 3 % otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. W przypadku realizowania świadczenia rodzicielskiego koszty obsługi wynoszą jedynie 30 zł od wydania decyzji w sprawie tegoż świadczenia, a nie 3 % jak od innych świadczeń rodzinnych.

W roku 2022 przyjęto **807 wniosków** (dot. zasiłków rodzinnych i dodatków do ZR, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia się dziecka „becikowe”, jednorazowego świadczenie „za życiem”). Wydano **1361 decyzje administracyjne** w zakresie obsługiwanych świadczeń.

13.2. Rodzaje świadczeń

---

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy;
3. zasiłek dla opiekuna;
4. zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a (nie jest płatna w gminie Sępólno Krajeńskie)
5. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
6. świadczenie rodzicielskie;
7. jednorazowe świadczenie „za życiem”

Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny na dziecko przysługiwał, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się (sierota całkowita) nie przekraczał kwoty **674,00 zł**. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługiwał, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty **764,00 zł**. Rodzina może skorzystać z przepisu zawartego w art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych który stanowi, iż w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę kryterium dochodowego,

tj. 674 zł, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługującymi danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na które jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz dodatkami przysługuje w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny (art. 5 ust. 3 i 3a). Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w ust. 3, stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym: zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków; dodatków do zasiłku rodzinnego, o których mowa w art. 10, art. 11a, art. 12a i art. 13, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków; dodatków do zasiłku rodzinnego, o których mowa w art. 9, art. 14 i art. 15, podzielonych przez 12. (art. 5 ust. 3b). W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z ust. 3a, jest niższa niż 20,00 zł, żadne świadczenia nie przysługują. (art. 5 ust. 3c).

Kwoty zasiłku rodzinnego:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia i do 21 lub 24 lat w przypadku kontynuacji nauki w szkole i posiadania orzeczenia o umiarkowanym lub znacznym stopniu

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka – 1000 zł;
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 400 zł;
- 3) samotnego wychowywania dziecka - 193 zł lub 273 zł;
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95 zł;
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 90 zł lub 110 zł;
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego – 100 zł;
- 7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 69 zł lub 113 zł.

W celu uzyskania prawa do w/w dodatków należy nabyć uprawnienia do zasiłku rodzinnego!

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1922,00 zł**.

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości 1.000 zł na dziecko. W celu uzyskania prawa do płatności jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka należy przedłożyć zaświadczenie mówiące o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Przepisu tego nie stosuje się w przypadku objęcia dziecka opieką prawną.

Należy nadmienić, iż liczba osób uprawnionych do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka utrzymuje się na względnie równym poziomie.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje: 1) matce albo ojcu dziecka; 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia; 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia; 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia. Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku: 1) skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka; 2) śmierci matki dziecka; 3) porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci; i sukcesywnie dłużej w zależności ilości urodzonych dzieci.

Aby objąć wsparciem jak największą grupę osób i zapewnić rodzicom jak największe wsparcie materialne w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł miesięcznie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto, gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu, ani innym obciążeniom). Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje osobom uprawnionym do zasiłku macierzyńskiego płaconego przez ZUS lub KRUS. W przypadku osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku dla osób bezrobotnych z PUP, świadczenie rodzicielskie płatne jest w wysokości różnicy pomiędzy zasiłkiem a pełną kwotą świadczenia rodzicielskiego.

Świadczenia opiekuńcze:

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat i nie ma płatnego świadczenia emerytalno-rentowego z ZUS lub KRUS.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługiwał i nadal przysługuje w wysokości **215,84 zł** miesięcznie i płatny jest niezależnie od wysokości dochodów rodziny.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują lub nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 764,00 zł. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługiwał i nadal płatny jest w wysokości **620,00 zł miesięcznie**.

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem

osób o znacznym stopniu niepełnosprawności jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia. Świadczenie pielęgnacyjne od stycznia do grudnia 2022 roku płatne było w kwocie **2119,00 zł (obecnie od 1 stycznia 2023 roku kwota świadczenia to 2458,00 zł)**. W przypadku tego świadczenia również nie stosujemy kryterium dochodowego. Płatność świadczenia pielęgnacyjnego jest realizowana dla rodziców, którzy nie podejmują zatrudnienia na rzecz opieki nad dzieckiem, oraz na rzecz osób zobowiązanych alimentacyjnie a sprawujących opiekę nad osobą dorosłą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek dla opiekuna

Celem ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548) jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Na skutek nowelizacji przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456, z późn. zm.), dokonanej ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nabytego na podstawie ostatecznych i wydanych na okres ważności orzeczenia decyzji administracyjnych wygasła z mocy prawa 30 czerwca 2013 r. Skutkiem tego od 1 lipca 2013 r. część osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na dotychczasowych zasadach nie mogła z niego korzystać, ponieważ zmodyfikowane ustawą zmieniającą przesłanki nabycia świadczenia wyłączyły te osoby z kręgu uprawnionych.

Trybunał Konstytucyjny uznał to działanie ustawodawcy za niezgodne z Konstytucją. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych

oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 roku.

Zasiłek dla opiekuna przysługiwał i nadal płatny jest **w wysokości 620 zł miesięcznie**. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalane jest na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Nie bierzemy pod uwagę kryterium dochodowego. Opłacono, również za świadczeniobiorców składkę społeczną oraz za osoby samotne, składkę zdrowotną. Nie jest to zasiłek płatny na rzecz nowych wnioskodawców.

„Za życiem”

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu na mocy ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł. Świadczenie realizowane na podstawie zaświadczeń lekarskich wystawionych przez lekarza posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii oraz zaświadczenia o opiece lekarskiej od 10 tygodnia ciąży do porodu z potwierdzeniem opieki trzech trymestrów ciąży. Świadczenie płatne jest w kwocie 4000,00 zł jednorazowo. Wniosek o wypłatę należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

W roku 2022 przyznano 4 świadczenia.

13.3. Fundusz alimentacyjny

W celu płynnego wykonania obowiązku alimentacyjnego funkcjonuje **system funduszu alimentacyjnego**. Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób, uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna. W 2022 roku przyjęto **67 wniosków** o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wydano **104 decyzje** administracyjne, wypłacono **1 164 świadczeń** z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **488 357 zł**.

13.4. Świadczenie wychowawcze

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim realizował wypłatę świadczenia wychowawczego do 31 maja 2022 roku. Od 1 stycznia 2022 weszły w życie ważne zmiany w programie „Rodzina 500+”. Obsługą programu w zakresie wniosków o świadczenia wychowawcze składanych

od 1 stycznia 2022 r. zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. realizowane były przez dotychczasowe organy. Samorzady kontynuowały wypłacanie świadczeń

wychowawczych przyznanych z wniosków złożonych przed 1 stycznia 2022 r. do końca okresu, na jaki zostały przyznane, czyli do końca 31 maja 2022 r.

W 2022 roku z tego tytułu wypłacono **6.815.022,82 zł.**

13.5. Program Czyste Powietrze

Czyste Powietrze to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzonych do atmosfery przez domy jednorodzinne.

Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

W roku 2022 roku na żądanie strony wydano 52 zaświadczenia o wysokości przeciętego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

13.6. Dodatki mieszkaniowe

Świadczenie pieniężne wypłacane przez gminę osobom w trudnej sytuacji finansowej, służące dofinansowaniu do wydatków ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkaniowego. Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom posiadającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego osiągającym niskie dochody, posiadającym odpowiednią powierzchnię użytkową lokalu.

Tabela - Dodatki mieszkaniowe – realizacja 2022 r.

Plan wydatków budżetowych na 2022 r.	384 831,00 zł
Kwota wypłaconych świadczeń	384 251,63 zł
Liczba złożonych wniosków	278
Liczba decyzji odmownych	13
Liczba wniosków wycofanych	1
Liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatku mieszkaniowego	157

13.7. Dodatek energetyczny

Świadczenie przysługuje osobom, które otrzymują dodatek mieszkaniowy. Prawo do dodatku energetycznego dla odbiorców wrażliwych przysługuje przy spełnieniu wszystkich poniższych wymogów:

- ✓ osobie, przyznano dodatek mieszkaniowy,

- ✓ osoba jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- ✓ zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Tabela - Dodatki energetyczne – realizacja 2022 r.

Plan wydatków budżetowych na 2022 r.	1 726,09 zł
Kwota wypłaconych świadczeń	566,86 zł
Liczba złożonych wniosków	0
Liczba decyzji odmownych	0
Liczba gospodarstw korzystających z dodatku energetycznego	18

W 2022 roku nie przyjęto wniosków z dodatków energetycznych z powodu zawieszenia świadczenia i wprowadzenia nowego świadczenia dodatku osłonowego. W miesiącach od stycznia 2022 roku do kwietnia 2022 roku wypłacono dodatki energetyczne zgodnie ze złożonymi wnioskami w 2021 roku.

14. Organizacja pracy i kadra

14.1. Organizacja pracy

Ośrodek Pomocy Społecznej został samodzielną jednostką w roku 2007. Posiada statut i regulamin organizacyjny, jest jednostką organizacyjną gminy Sępólno Krajeńskie podporządkowaną bezpośrednio Burmistrzowi Sępólna Krajeńskiego. Podstawą gospodarki finansowej Ośrodka jest roczny plan finansowy, sporządzony na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi w sprawie budżetu.

Ośrodek Pomocy Społecznej działa na podstawie:

1. Zarządzenia **powołującego Ośrodek Pomocy Społecznej**
2. **Statutu** Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim
3. **Regulaminu organizacyjnego** Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

14.2. Zasoby kadrowe

W Ośrodku Pomocy Społecznej na dzień 31.12.2022 roku zatrudniano 68 pracowników, co stanowiło 67,25 etatu.

Liczba pracowników zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Lp.	Stanowisko	Liczba pracowników
1	dyrektor	1
2	główny księgowy	1
3	starszy księgowy	2
4	kierownik	3
5	kierownik sekretariatu	1
6	starszy specjalista pracy socjalnej - koordynator	3
7	starszy specjalista pracy socjalnej	2
8	specjalista pracy socjalnej	3
9	starszy pracownik socjalny	2
10	pracownik socjalny	5
11	aspirant pracy socjalnej	1
12	starszy asystent rodziny	1
13	asystent rodziny	2
14	starszy inspektor	5
15	inspektor	4
16	pomoc administracyjna	4
17	starszy informatyk	1
18	starszy opiekun	10
19	opiekun	11
20	młodszy opiekun	2
21	psycholog	1
22	robotnik gospodarczy	3
	Razem:	68

Na podstawie umowy o pracę na czas określony na dzień 31.12.2022 roku zatrudnionych było 9 osób, a pozostałe 59 osób to pracownicy zatrudnieni na stałe.

W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w 2022 roku zatrudniono trzy osoby na stanowisku opiekuna, dwie osoby na stanowisku młodszego opiekuna oraz dwie osoby na stanowisku pomocy administracyjnej. Od kilku lat obserwuje się ciągły wzrost zapotrzebowania na świadczenie usług opiekuńczych w naszej gminie, co przedkłada się również na większe potrzeby w zakresie zatrudnienia dodatkowych opiekunek.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Specyfika problemów występujących w lokalnym środowisku powoduje, iż świadczenie pracy w Ośrodku wymaga coraz większej specjalizacji i profesjonalizacji usług.

Rosnące wymagania w zakresie posiadanych kwalifikacji, którymi powinni charakteryzować się zarówno pracownicy socjalni, asystenci rodziny, opiekunki oraz pracownicy merytoryczni obsługi administracyjno - finansowej, znajdują swój wyraz we wzroście poziomu wykształcenia kadry Ośrodka.

15. Budżet OPS

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim w 2022 roku na realizację zadań własnych i zleconych wydatkował kwotę **35 156 940,63 zł** (zgodne ze sprawozdaniem RB-28S za 2022 rok).

Struktura zrealizowanych wydatków w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej

Rozdział	Treść	Ogółem wykonanie wydatków	w tym:			Inne źródła finansowania (EFS, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, Fundusz Pracy...)
			Zadania własne gminy	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań własnych gmin (związków gmin)	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie	
85154	PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI	289 000,00	289 000,00	0,00	0,00	0,00
85195	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	120,80	0,00	0,00	120,80	0,00
85205	ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY	62 896,37	62 896,37	0,00	0,00	0,00
85205	PROJEKT „OTWÓRZ OCZY- NIE DAJ SIĘ PRZEMOCY W GMINIE SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE - CZĘŚĆ 3"	70 649,91	0,00	0,00	0,00	70 649,91
85213	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE OPLACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE NIEKTÓRE ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ, NIEKTÓRE ŚWIADCZENIA RODZINNE ORAZ ZA	17 513,92	0,00	17 513,92	0,00	0,00

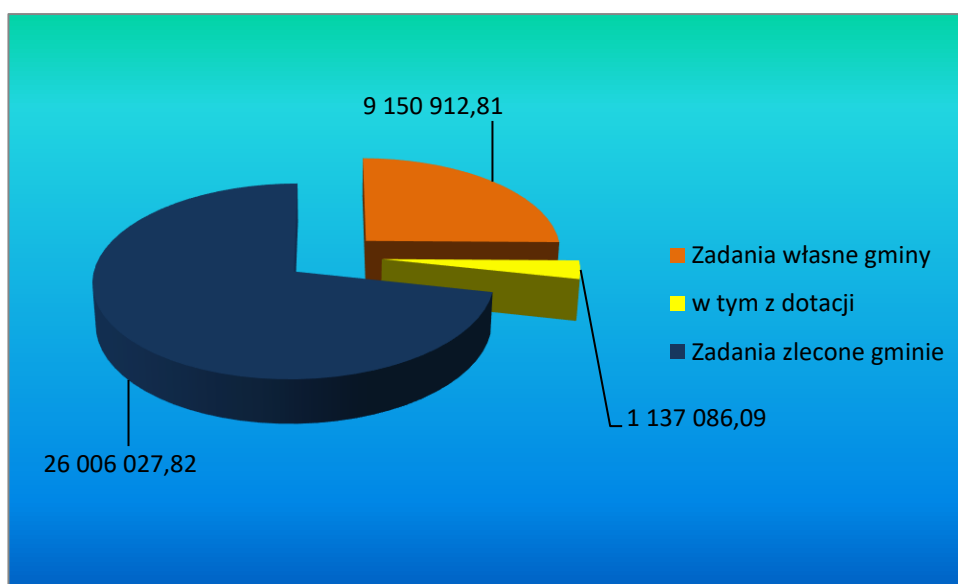
	OSOBY UCZESTNICZĄCE W ZAJĘCIACH W CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ					
85214	ZASIŁKI I POMOC W NATURZE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE	400 673,76	213 957,70	186 716,06	0,00	0,00
85215	DODATKI MIESZKANIOWE	384 829,83	384 251,63	0,00	578,20	0,00
85216	ZASIŁKI STAŁE	203 730,61	0,00	203 730,61	0,00	0,00
85219	OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	5 161 963,11	4 783 981,70	283 338,00	94 643,41	0,00
85220	JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA, MIESZKANIA CHRONIONE I OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	26 210,59	26 210,59	0,00	0,00	0,00
85228	USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE	81 185,00	0,00	0,00	81 185,00	0,00
85228	USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE - PROGRAM OPIEKA 75+	224 687,50	0,00	224 687,50	0,00	0,00
85230	POMOC W ZAKRESIE DOŻYWIANIA	311 443,00	92 843,00	218 600,00	0,00	0,00
85278	USUWANIE SKUTKÓW KŁĘSK ŻYWIŁOWYCH	26 733,00	0,00	0,00	26 733,00	0,00
85295	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	1 096 268,98	1 096 268,98	0,00	0,00	0,00
85295	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ - DODATEK OSŁONOWY	1 454 927,55	0,00	0,00	1 454 927,55	0,00
85295	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ - PROJEKT „PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA – NOWY START 2” W RAMACH PAL”	1 100 538,97	157 950,00	0,00	0,00	942 588,97

85295	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ - PROJEKT „PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ - AKTYWNI W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM"	53 162,81	7 151,09	0,00	0,00	46 011,72
85295	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ - PROJEKT „KUJAWSKO-POMORSKA TELEOPIEKA"	30 720,67	11 983,04	2 500,00	0,00	16 237,63
85395	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ - KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	14 143,80	14 143,80	0,00	0,00	0,00
85395	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ - PROJEKT " BEZPIECZNY DOM - PEWNA PRZYSZŁOŚĆ"	33 505,66	0,00	0,00	0,00	33 505,66
85395	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ - PROJEKT „CENTRUM AKTYWNOŚCI RODZINY DROGĄ DO INTEGRACJI" IV	24 000,00	0,00	0,00	0,00	24 000,00
85395	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ - DODATEK WĘGLOWY	6 967 620,00	0,00	0,00	0,00	6 967 620,00
85395	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ - DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH	806 820,00	0,00	0,00	0,00	806 820,00
85501	ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE	6 837 583,00	0,00	0,00	6 837 583,00	0,00
85502	ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE	8 476 196,00	0,00	0,00	8 476 196,00	0,00
85503	KARTA DUŻEJ RODZINY	2 168,20	0,00	0,00	2 168,20	0,00
85504	WSPIERANIE RODZINY	882 188,82	873 188,82	0,00	0,00	9 000,00
85513	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE	115 458,77	0,00	0,00	115 458,77	0,00
OGÓLEM WYDATKI:		35 156 940,63	8 013 826,72	1 137 086,09	17 089 593,93	8 916 433,89

15.1. Zadania własne i zlecone Gminy realizowane przez Ośrodek

Udział procentowy źródeł finansowania wydatków Ośrodka w roku 2022 wskazuje na dominujący udział środków budżetu państwa, głównie związany z realizacją świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, a także z obowiązkiem realizacji nowych zadań tj. dodatek osłonowy, dodatek węglowy oraz dodatków dla gospodarstw domowych, co ilustruje wykres.

Zadania	Wydatki w zł	Udział %
Zadania własne gminy	9 150 912,81	26,03%
w tym z dotacji	1 137 086,09	3,23%
Zadania zlecone gminie	26 006 027,82	73,97%
Razem:	35 156 940,63	100,00%

Podział zadań realizowanych w Ośrodku w 2022 r.

15.2. Dochody realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

W 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim odprowadził do budżetu gminy dochody w wysokości 316 973,64 zł (dane ze sprawozdania Rb-27s na dzień 31.12.2022 r.) oraz do budżetu państwa 401 348,55 zł – dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (dane ze sprawozdania RB-27ZZ).

Struktura zrealizowanych dochodów w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej

Rozdział	Treść	Ogółem wykonanie dochodów za 2022 r.
85154	PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI	241,00
85214	ZASIŁKI I POMOC W NATURZE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE	530,73
85216	ZASIŁKI STAŁE	606,88
85219	OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	45 941,31
85228	USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE	253 479,30
85395	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	48,33
85501	ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE	3 000,00
85502	ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE	13 126,09
OGÓŁEM DOCHODY:		316 973,64

Wśród zrealizowanych dochodów za 2022 rok wyróżniamy dochody, które pozostają do dyspozycji gminy, która przeznacza je na swoje wydatki a także dochody, które muszą być odprowadzone do budżetu państwa. Dochody pozostające w dyspozycji gminy pochodzą ze sprzedaży usług opiekuńczych, z opłat za pobyt mieszkańców gminy w mieszkaniach chronionych oraz zwroty za wydatki poniesione w latach ubiegłych. Do dochodów, które muszą być odprowadzone do budżetu państwa zaliczamy przede wszystkim dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

15.3. Pozabudżetowe źródła finansowania polityki społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim oprócz realizowanych projektów i programów w ramach planu finansowego pozyskał w 2022 r. dodatkowe środki finansowe na realizację programów ze środków pozabudżetowych.

Nazwa programu	Dofinansowanie w zł
Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – dofinansowanie z Funduszu Solidarnościowego	977 218,99
<i>Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu. Wsparcie w czynnościach</i>	

<i>dnia codziennego, ale też towarzyszenie przy wyjściu do urzędu czy teatru – rola asystenta osobistego dla osoby z niepełnosprawnościami jest niezwykle ważna. Pozwala wieść bardziej aktywne, bardziej niezależne i samodzielne życie.</i>	
Program "Opieka wytchnieniowa" - edycja 2022 – dofinansowanie z Funduszu Solidarnościowego	97 171,64
<i>Głównym celem Programu jest wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.</i>	
Łącznie programy:	1 074 390,63

15.4. Postępowania w ramach ustawy PZP

Dla prawidłowej realizacji zadań tutejszy Ośrodek w roku 2022 przeprowadził postępowania wynikające z ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo Zamówień Publicznych, Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nie przekraczającej równowartości kwoty 130 000,00 zł netto oraz wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiej Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności.

Zgodnie z powyższym w roku 2022 przeprowadzono:

1. Postępowania w trybie rozeznania rynku:

- a) świadczenie usług pogrzebowych,
- b) zakup tonerów i kser dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim,

2. Postępowania w trybie zapytania ofertowego:

- a) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych,
- b) warsztaty ekonomiczne w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
- c) przygotowanie i dostarczanie gorących posiłków jednodaniowych dla uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Sępólno Krajeńskie oraz na świadczenie usług restauracyjnych polegających na sporządzaniu i wydawaniu posiłków dla klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim,
- d) zapytanie o udzielenie schronienia i noclegowni dla osób bezdomnych,

- e) świadczenie usługi poradnictwa prawnego, animatora lokalnego oraz kursu prawa jazdy kat. B dla uczestników projektu „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL”,
- f) świadczenie usługi kursu prawa jazdy kat. B dla uczestników projektu „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL”,
- g) Świadczenie usługi Liderów Lokalnych Centrów Integracji dla uczestników projektu „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL”,
- h) Zorganizowanie pięciu jednodniowych wycieczek integracyjno-edukacyjnych do Chojnic, Bydgoszczy, Solca Kujawskiego, Torunia, Gdańska/Sopotu dla uczestników projektu „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL”,
- i) Organizacja obsługi trzech imprez lokalnych – pikników rodzinnych dla uczestników projektu „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL”
- j) Świadczenie usługi Lidera Lokalnego Centrum Integracji dla uczestników projektu „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL.

15.5. Skargi i wnioski

Do Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2022 nie wpłynęła żadna skarga.

15.6. Kontrole

---

1. Burmistrz Sępólna Krajeńskiego w okresie od 01.08.2022 do 30.09.2022 r. przeprowadził kontrolę w zakresie naliczenia oraz rozliczenia odpisu na ZFŚS za 2021 r.

Uwagi – zgodnie z art. 1 Rozporządzenia podstawą naliczenia odpisu jest przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Korygowanie planu w trakcie roku jest niezgodne z Rozporządzeniem.

Zalecenia – Naliczanie oraz rozliczenie odpisu na ZFŚS stosowanie do zapisów Rozporządzenia z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz zapisów ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

2. Sekretarz Gminy Sępólno Krajeńskie w dniu **19.12.2022 r.** przeprowadził kontrolę, której poddano wypełnienie wybranych standardów kontroli zarządczej dla sektora

finansów publicznych określonych w komunikacji NR 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku.

Podczas przeprowadzonej kontroli stwierdzono wypełnienie kontrolowanych standardów kontroli zarządczej, nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, wobec powyższego nie wysunięto wniosków i zaleceń pokontrolnych.

16. Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z instytucjami zewnętrznymi

---

Ośrodek Pomocy Społecznej realizując swoje liczne zadania ma możliwość korzystania ze wsparcia i pomocy instytucji zewnętrznych działających na terenie całego kraju tj.:

Jednostki samorządowe:

- Centrum Małego Dziecka i Rodziny w Sępólnie Krajeńskim,
- Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim wraz z Wiejskimi Ośrodkami Kultury oraz Świetlicami Wiejskimi na terenie gminy Sępólno Krajeńskie,
- Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim,
- Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Krajeńskim,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Sępólnie Krajeńskim,
- Biblioteka Publiczna w Sępólnie Krajeńskim,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Sępólnie Krajeńskim,
- Zakład Transportu i Usług w Sępólnie Krajeńskim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim (siedziba w Więcborku),
- Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Krajeńskim,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim.

Stowarzyszenia:

- Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom”,
- Stowarzyszenie „Duże Różowe Słońce”,
- Krajeńskie Stowarzyszenia Amazonek „ORCHIDEA”,
- Stowarzyszenie WIOSNA - „Szlachetna Paczka”.

Placówki Oświaty :

- Szkoła Podstawowa w Zalesiu,
- Szkoła Podstawowa w Wałdowie,
- Szkoła Podstawowa w Zbożu,
- Szkoła Podstawowa w Lutowie,
- Szkoła Podstawowa w Wiśniewie,
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Sępólnie Krajeńskim,

- Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Sępólnie Krajeńskim,
- Szkoła Podstawowa nr 3 w Sępólnie Krajeńskim,
- Przedszkole Integracyjne nr 1 w Sępólnie Krajeńskim,
- Przedszkole „BAJKA” w Sępólnie Krajeńskim,
- Liceum Ogólnokształcące w Sępólnie Krajeńskim,
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Sępólnie Krajeńskim.

Ochrona zdrowia:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DOKTÓR”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SPAMED”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „BONUS PLUS”,
- Szpitale na terenie całej polski,
- Stacja Opieki Długoterminowej „CARITAS”,
- Ośrodki Leczenia Uzależnień w Wandzinie, Piecewie, Świeciu, Sępólnie Krajeńskim.

Pozostałe:

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Sępólnie Krajeńskim,
- Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim,
- Urząd Skarbowy w Sępólnie Krajeńskim,
- Straż Pożarna w Sępólnie Krajeńskim,
- Ośrodki pomocy społecznej na terenie całej Polski,
- Domy pomocy społecznej na terenie całej Polski,
- Schroniska dla bezdomnych, noclegownie,
- Domy dla dzieci w Małej Cerkwicy oraz Więcborku,
- Ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w Tucholi, Jachcice,
- Dom Samotnej Matki Cieclocinek,
- Rodzinny Dom Dziecka w Wąwelnie,
- Sądy rejonowe, okręgowe,
- Zespoły Kuratorskich Służb Sądowych ,
- Powszechny Zakład Ubezpieczeń w Sępólnie Krajeńskim,
- Sołectwa gminy Sępólno Krajeńskie,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej w Bydgoszczy,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sępólnie Krajeńskim,
- Świetlica Terapeutyczna w Sępólnie Krajeńskim,
- Parafia św. Mateusza w Wałdowie,
- Parafia św. Bartłomieja w Sępólnie Krajeńskim,
- Bydgoski Zakład Doskonalenia Zawodowego,
- Spółdzielnie mieszkaniowe,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sępólnie Krajeńskim,

- Zakłady karne, areszty śledcze,
- Prokuratura Rejonowa w Tucholi,
- Spółdzielnia Pracy Kominiarzy, Rejonowy Zakład Kominiarzy.

Firmy prywatne:

- VEGA MEBLE - Kazimierz Kotuniak,
- Hurtownia Materiałów Budowlanych „StanBud” – Stanisław Jureńczyk,
- Usługi transportowe – Piotr Wenda,
- Restauracja, kawiarnia, hotel „SŁONECZNA” - Piekut Andrzej,
- FOTECH – Florczak Mariola,
- Drukarnia „DANIEL” – Ewa Wierzchucka,
- KAPOST sp. z o.o.,
- MAZART – Maciej Zgrzeba,
- Sklep Sportowy Sępólno Krajeńskie,
- Usługi Gastronomiczne – Ewelina Binkowska,
- Zakład Usług Pogrzebowych i Cmentarnych - Adam Grabowski,
- Usługi Gastronomiczne - Waldemar Piekut,
- Zakład Kamieniarski – Tomasz Mindykowski,
- „MIŚ-ROBI” Usługi Ogólnobudowlane – Michał Kubicki,
- Usługi Transportowe - Andrzej Petner,
- SHAPE WELLNESS Club – Michał i Jolanta Lica,
- Apteki na terenie Sępólna Krajeńskiego,
- Gabinet Rehabilitacji i Terapii Manualnej – Lucyna Suchomska,
- Sklep „LEWIATAN” Wałdowo.

17. Potrzeby i plany Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie świadczenia pomocy na rzecz mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie na rok 2023

17.1. Potrzeby

---

1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych zarówno kadry OPS, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Superwizja dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny.
3. Utrzymywanie dobrej współpracy członków realizujących procedurę Niebieskiej Karty.
4. Zapewnienie kompleksowej i fachowej obsługi interesantów poprzez utrzymywanie odpowiedniej kadry.
5. Zabezpieczenie środków finansowych na płynną realizację zadań Ośrodka.
6. Rozwój działań na rzecz społeczności lokalnej.

7. Kierowanie się innowacyjnymi rozwiązaniami w celu świadczenia pracy socjalnej.
8. Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych w ramach ogłaszanych konkursów.
9. Kontynuowanie pozyskiwania środków finansowych oraz realizacji zadań w ramach programów:
  - a) Program „Wspieraj seniora”,
  - b) Rządowy program „Opieka 75+”,
  - c) Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023,
  - d) Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”,
  - e) „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” (edycja 2021),
  - f) Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023,
  - g) „Program Aktywności Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim”,
  - h) Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2020,
  - i) „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL”,
  - j) Kujawsko – Pomorska Teleopieka
  - k) Pomoc sąsiedzka
10. Zagospodarowanie czasu i przestrzeni osobom starszym – monitorowanie ogłoszeń i konkursów skierowanych dla seniorów w tym utworzenie Klubu Seniora oraz budowa Domu Dziennego Pobytu.

17.2. **Plany**

---

1. Realizacja zadań w ramach:
  - a) Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sępólno Krajeńskie na lata 2021-2023
  - b) Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Sępólno Krajeńskie na lata 2021 – 2024
  - c) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022
2. Aplikowanie o środki zewnętrzne wg potrzeb
3. Realizowanie działań projektowych:
  - a) Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023
  - b) Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023
4. Partnerstwo i współpraca.
5. Plany przekształcenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim w Centrum Usług Społecznych

W II kwartale 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim będzie aplikował o środki z funduszy europejskich pozwalających

na przekształcenie z dniem 1 stycznia 2024 Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych (100 % finansowania zadania).

Centrum usług społecznych (CUS) to nowa jednostka organizacyjna gminy i nowa instytucja lokalnej polityki społecznej, która będzie służyć rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym.

CUS ma być miejscem, w którym każdy mieszkaniec gminy Sępólno Krajeńskie, bez względu na dochód i sytuację społeczną, otrzyma wsparcie w sposób zindywidualizowany (usługi „szyte na miarę”). Realizacja usług odbywać się będzie przy ścisłej współpracy lokalnych usługodawców: organów administracji publicznej, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej.